

ល្បើងសិរីសោភ័ណ - លេខបួន

បុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណ

Jeff Pippenger

2023-09-01

ទិដ្ឋភាពនៃខ្សែអាសយដ្ឋានរបស់ Stephen Haskell បុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណ
នេះបង្ហាញពីការគាំទ្រ
ដោយការទទួលស្គាល់សិទ្ធិពិតនៃការពិភាក្សាអំពីសិរីសោភ័ណ ដោយ នេះគឺជា
នូវក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណបញ្ចប់នូវសិរីសោភ័ណ
អនុកក្នុងក្រុងនៃពលរដ្ឋអាមេរិកនូវការចាប់ផ្តើមរបស់សិរីសោភ័ណ
ដល់សិរីសោភ័ណនេះរយៈពេលបុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណនេះ។ នៅពេលនៃព្រះគ្រីស្ទកំពុងបញ្ចេញ
ជាសិរីសោភ័ណជាមួយមនុស្សជាតិអស់រយៈពេលមួយសប្តាហ៍
(ពីការបង្កើតមកដល់ថ្ងៃនេះ) សិរីសោភ័ណកំពុងរស់នៅតាមបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនលើសិរីសោភ័ណ
នេះលើមាត់ដូចនេះនូវការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនក្នុងព្រះគ្រីស្ទរបស់ខ្លួន។
ក្នុងពេលនៃពលរដ្ឋអាមេរិកនេះ
សិរីសោភ័ណនេះកំពុងរស់នៅតាមបទពិសោធន៍របស់អ្នកស្រាវជ្រាវ។
ខ្លួនលើសិរីសោភ័ណសិរីសោភ័ណកំពុងរស់នៅតាមបទពិសោធន៍របស់ខ្លួន
ហើយអ្នកស្រាវជ្រាវសិរីសោភ័ណនេះកំពុងរស់នៅតាមបទពិសោធន៍របស់ខ្លួន
ក្នុងបុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណនេះ។

ហើយ «ហេតុ/ហេតុ» បុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណ ខ្លួនលើសិរីសោភ័ណ
សប្តាហ៍នៃព្រះគ្រីស្ទមានបញ្ចេញជាសិរីសោភ័ណ ដើម្បីបំពេញនូវការងារនៃ ជំពូក ៩
ដល់មានចាប់ផ្តើមនូវពេលវេលាអនុវត្តបុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណ
ហើយបញ្ចប់ដោយការគ្រប់គ្រងរបស់សិរីសោភ័ណ
មិនមែនជាពិភាក្សាអំពីសិរីសោភ័ណតែម្នាក់ឡើយ ប៉ុន្តែក្នុងន័យទំនាយ
វាពិតជាមិនមែនជាសិរីសោភ័ណ ដូចជាក្នុងន័យទំនាយ មួយនូវសិរីសោភ័ណបីរយហុកសិបបួន។
បីរយហុកសិបបួន គឺជាសិរីសោភ័ណ មិនមែនជាពិភាក្សាអំពីសិរីសោភ័ណ ហើយ
«ចំណុចកណ្តាលពិតប្រាកដ» នៃសិរីសោភ័ណនេះគឺជាសិរីសោភ័ណ។ ក្នុងន័យទំនាយ
ព្រះគ្រីស្ទមានដាក់ឈ្មោះនូវចំណុចកណ្តាលពិតប្រាកដ
នៃអំឡុងពេលនៃពិភាក្សាអំពីសិរីសោភ័ណ ដូចនេះបង្ហាញថា «បុរេវត្តសាស្ត្រ» នៃសិរីសោភ័ណ
ជំពូក ២៦ គួរមានបង្កើត និងគាំទ្រដោយឈ្មោះរបស់ព្រះគ្រីស្ទ។
វាមិនមែនជាបុរេវត្តសាស្ត្រស្តីពីសិរីសោភ័ណ ដល់នូវពេលវេលាសិរីសោភ័ណ ត បង្កើត
ដូចជាក្នុងន័យទំនាយបង្កើតថា ការងារបរិសុទ្ធទាំងពីរបស់ហេតុគឺ គឺការងារនា 1843 និង
1850 មានទំនាយពិភាក្សាអំពីសិរីសោភ័ណចំណុចកណ្តាលពិតប្រាកដនៃការងារ ហើយការងារ
ដ៏ពិសេសនេះមានឈ្មោះនូវចំណុចកណ្តាលពិតប្រាកដនៃបុរេវត្តសាស្ត្រនេះផងដែរ។

«ព្រះគម្ភីរមានគ្រប់ទាំងគោលការណ៍ទាំងអស់នៃមនុស្សគួរការយល់
ដឹងបីរយហុកសិបបួនសម្រាប់ទាំងជីវិតនេះ ឬសម្រាប់ជីវិតនៃនឹងមក។
ហើយគោលការណ៍ទាំងនេះ អនុវត្តទាំងអស់គ្នាអាចយល់បាន។
គុណនៃនរណាម្នាក់ដែលមានវិញ្ញាណសម្រាប់ក្រោតសរសើរដល់សិរីសោភ័ណបង្កើតរបស់វា
អាចអានតម្លៃយុលាពីព្រះគម្ភីរ
ដោយមិនទទួលបានពីនេះនូវគំនិតណាមួយដែលមានបុរេវត្តសាស្ត្រនេះ។ ប៉ុន្តែ

ការបង្កើនដ៏មានតម្លៃបំផុតនៃព្រះគម្ពីរ
មិនអាចទទួលបានដោយការសិក្សាជាបុរាណខ្ពង់ៗ
ឬដោយមិនមានការភ្ជាប់ទាក់ទងគ្នានោះទេ។ បុរេវិទ្យាសាស្ត្រចក្ខុវិស័យដ៏ធំរបស់វា
មិនត្រូវបានបង្ហាញឡើងយ៉ាងដូចនេះទេ ដើម្បីបិទបិទអនុករណ៍ដែលបញ្ចប់បញ្ចប់
ឬផ្សេងៗទៀត អាចយល់ឃើញបាន។ ទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើនរបស់វា
ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីការសិក្សាផ្ទាល់ ហើយអាចទទួលបានតាមការស្រាវជ្រាវយ៉ាងឧស្សាហកម្ម
និងដោយការខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តបន្ទាប់បំណុលនោះ។
សេចក្តីពិតទាំងឡាយដ៏ល្អបំផុតនៃបង្កើតជាសរុបដ៏ធំនោះ ត្រូវតែស្វែងរក
និងប្រមូលផ្តុំឡើង 'បន្តិចនោះទៀតនេះ ហើយបន្តិចនោះទៀតនោះ' អសោយ 28:10.»

«នៅពេលដែលត្រូវបានស្វែងរកយ៉ាងដូចនេះ ហើយប្រមូលផ្តុំរួមគ្នា
នោះវានឹងត្រូវបានឃើញថា សមស្របគតិខ្ពង់ខ្ពស់ជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក។
ដំណឹងល្អអន្តរាយៗជាការបំពេញបន្តិចម្តងៗដល់ដំណឹងល្អអស្ចារ្យ
ព្រះបន្ទូលទំនាយនីមួយៗជាការពន្យល់នៃមួយទៀត
សេចក្តីពិតនីមួយៗជាការអភិវឌ្ឍន៍នៃសេចក្តីពិតមួយផ្សេងទៀត។
នីមិត្តរូបនៃបែបសាសនាដ៏ល្អបំផុតត្រូវបានផ្តល់ឲ្យដោយដំណឹងល្អអ
គោលការណ៍ទាំងអស់ក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះមានកម្រិតខ្ពស់របស់វា
ព្រឹត្តិការណ៍នីមួយៗមានន័យទំនាក់ទំនងរបស់វា។ ហើយរចនាសម្ព័ន្ធទាំងមូលនេះ
ទាំងក្នុងគម្ពីរ និងក្នុងការអនុវត្ត
បង្ហាញបន្ទាប់ពីព្រះអង្គគឺជាព្រះនិពន្ធរបស់វា។ រចនាសម្ព័ន្ធបែបនេះ
គ្មានចិត្តកណ្តាលអាចនឹកគិត ឬបង្កើតបានឡើយ
លើកលែងតែព្រះបញ្ញាព្រះអនុគតបំណុលនោះ»។ Education, 123.

ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ល្អថា
ព្រះវិហារទាំងបួនពីរត្រូវបានកើតឡើងមុនគ្នាទាំងក្នុងបុរេវិទ្យាសាស្ត្រមីឡូនី
និងក្នុងបុរេវិទ្យាសាស្ត្ររបស់យើងផងដែរ នោះ
នោះមានគោលការណ៍សំខាន់មួយទៀតដែលសាសនាអាឌរនេទីសមដំបូងបានទទួលស្គាល់។
គោលការណ៍នោះបង្ហាញថា ខ្ពង់ខ្ពស់នៃ «ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ»
នៃបុរេវិទ្យាសាស្ត្រដូចគ្នា ត្រូវបានព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធប្រើ ដើម្បីបញ្ជូនសេចក្តីពិត។
មីឡូនីបានទទួលស្គាល់រឿងនេះ ហើយបានបង្កើនវាដោយផ្ទាល់។
គាត់បានបង្កើនយ៉ាងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ថា ក្នុងទាំងបួនពីរនៃក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ
តំណាងឲ្យបុរេវិទ្យាសាស្ត្រដែលស្របគ្នានឹងព្រះវិហារ
ប៉ុន្តែនៅក្នុងការបង្ហាញសរុបគ្នានោះ
ក្នុងទាំងនោះតំណាងឲ្យសេចក្តីពិតខាងក្រៅ
ហើយព្រះវិហារតំណាងឲ្យសេចក្តីពិតខាងក្នុង នៃបុរេវិទ្យាសាស្ត្រដូចគ្នា។ Uriah
Smith ក៏បានលើកឡើងអំពីគោលការណ៍នេះដែរ ហើយបានប្រើពាក្យ «ខាងក្នុង» និង
«ខាងក្រៅ» ដោយគំនិតរបស់ខ្លួន
ហាក់ដូចជាវិធីដ៏ល្អបំផុតក្នុងការបញ្ជាក់ខ្ពង់ខ្ពស់ស្របគ្នាទាំងពីរនេះ។

«ក្នុងទាំងឡាយត្រូវបាននាំមកឲ្យយើងកត់សម្គាល់នៅក្នុងវិវរណៈ ជំពូក ៤, ៥, និង ៦។
លុះតែការណ៍ដែលត្រូវបានបង្ហាញក្រោមក្នុងទាំងនេះ
ត្រូវបាននាំមកឲ្យយើងនៅក្នុងវិវរណៈ ៦ និងខទី១ នៃវិវរណៈ ៨។ ជាក់ស្តែង
វាគួរឱ្យបង្ហាញប្រើព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពួកជំនុំ
ចាប់ពីការបើកសម័យកាលនៃការរៀបចំនេះ រហូតដល់ការយាងមករបស់ព្រះគ្រីស្ទ។»

«ខណៈដែលកុរុមជំនុំទាំងប្រាំពីរបង្ហាញបុរសគុតិសាស្ត្រខាងក្នុងរបស់កុរុមជំនុំ
នោះគ្រាន់តែបង្ហាញពីការឆ្លើយតបប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ»
Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

ឥឡូវនេះ យើងនឹងចាប់ផ្តើមការពិចារណារបស់យើងអំពីកុរុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ
ជាការសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវទទួលស្គាល់ថា កុរុមជំនុំពីរដំបូង ហើយបន្ទាប់មកម្នាក់ទៀត
កុរុមជំនុំទីបី និងទីបួន មានទំនាក់ទំនង «ហេតុ និង ផល»
ដែលទាមទារឱ្យគេពិចារណាជាមួយគ្នា។ សូមិណា
ជាកុរុមជំនុំដែលគំណាងឱ្យអនុវត្តទាំងឡាយដែលត្រូវរួមបញ្ចូលគ្នា ហើយអភិស្មេរ
គឺជាកុរុមជំនុំដែលមាននាដំណឹងល្អអន្តរកាលកាន់ពិភពលោកទាំងមូល។

«នៅក្នុងអាន់ទីយ៉ូក នោះហើយ ដល់ពួកសិស្សស្រីមានហៅជាលើកដំបូងថា
គ្រីស្ទបរិស័ទ។ ឈ្មោះនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យពួកគេ
ពីព្រោះពួកគេគឺជាបុរសប្រធានបទសំខាន់នៃការប្រកាសប្រាប់ ការបង្រៀន
និងការសន្ទនារបស់ពួកគេ។ ជានិច្ចពួកគេបានរំលឹកឡើងវិញអំពីហេតុការណ៍ទាំងឡាយ
ដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃព្រះរាជកិច្ចរបស់ទ្រង់នៅលើផែនដី
កាលដែលពួកសិស្សរបស់ទ្រង់បានទទួលព្រះពរដោយសារតែមានផ្ទាល់របស់ទ្រង់។
ដោយមិនចេះនឿយហត់
ពួកគេបានពិចារណាជាប់ជានិច្ចលើព្រះបន្ទូលបង្រៀនរបស់ទ្រង់
និងអពុក្ខតហេតុនៃការព្យាបាលរបស់ទ្រង់។ ដោយប្រមាថក្លែង
និងភ័យខ្លាចពេញដោយទឹកភ្នែក
ពួកគេបាននិយាយអំពីព្រះវរទេវតារបស់ទ្រង់នៅក្នុងសួនច្បារ អំពីការគ្រប់គ្រងរបស់ទ្រង់
ការជំនុំជម្រះ និងការប្រហារជីវិតទ្រង់ ព្រមទាំងការអត់ធ្មត់
និងភាពរាបទាបដែលទ្រង់បានស្នើសុំនឹងការប្រមាថ
និងទារុណកម្មដែលត្រូវរបស់ទ្រង់បានដាក់មកលើទ្រង់
ហើយអំពីព្រះមេត្តាករុណាដូចជាព្រះ
ដែលទ្រង់បានអធិស្ឋានសម្រាប់អស់អន្តរកាលដែលប្រើប្រាស់ទ្រង់។ ការរស់ឡើងវិញ
និងការយាងឡើងស្តុករបស់ទ្រង់ ព្រមទាំងព្រះរាជកិច្ចរបស់ទ្រង់នៅស្តុកស្តុក
ក្នុងនាមជាព្រះមេត្តាករុណាសម្រាប់មនុស្សដែលបានផ្តល់ក្នុងហោប
គឺជាបុរសប្រធានបទដែលពួកគេរីករាយនឹងពិចារណាលើវា។
ជនសាសន៍ដទៃពិតជាអាចហៅពួកគេថា គ្រីស្ទបរិស័ទបានយ៉ាងសមគួរ
ពីព្រោះពួកគេបានប្រកាសអំពីព្រះគ្រីស្ទ
ហើយបានចម្លើយសំណួរដ៏អធិស្ឋានរបស់ពួកគេទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់តាមរយៈទ្រង់។»

«វាជាព្រះជាម្ចាស់ដែលបានប្រទាននាមថា គ្រីស្ទាន ដល់ពួកគេ។ នេះជានាមរាជវង្ស
ដែលបានប្រទានដល់អស់អន្តរកាលដែលគេជាប់ខ្លួនជាមួយព្រះគ្រីស្ទ។ ក្រោយមក
យ៉ាកុបបានសរសេរអំពីនាមនេះថា «តើមនុស្សមានមិនសង្កត់សង្កិនអនុករាល់គ្នា
ហើយនាំអនុករាល់គ្នាទៅមុខអាសនៈជំនុំជម្រះទេឬ?
តើពួកគេមិនប្រមាថដល់នាមដ៏ប្រសើរនោះ
ដែលអនុករាល់គ្នាត្រូវបានហៅតាមនាមនោះទេឬ?» យ៉ាកុប 2:6, 7។ ហើយ
ពេត្រុសបានប្រកាសថា «បើអ្នកណាមិនចង់ទទួលខុសត្រូវនាមជាគ្រីស្ទាន
កុំឱ្យគាត់ខ្មាសឡើយ តែច្រើនឱ្យគាត់លឺក្តីមកពីព្រះជាម្ចាស់ដោយហេតុនេះវិញ»។
«បើអ្នករាល់គ្នាត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយព្រះនាមនៃព្រះគ្រីស្ទ
នោះអនុករាល់គ្នាមានពរ ពីព្រោះព្រះវិញ្ញាណនៃវិញ្ញាណ និងនៃព្រះ
ទ្រង់សណ្តូកលើអនុករាល់គ្នា»។ 1 ពេត្រុស 4:16, 14។ កិច្ចការរបស់ពួកសាវ័ក, 157។

សាសនាចក្រអភិស្វេរ តំណាងឲ្យសាសនាចក្រដំបូង ដដែលបានរស់នៅ
«ដោយសចក្ខីគោរពព្រះ ក្នុងព្រះគ្រីស្ទយស្ទើរ» ដដែលជាមូលហេតុមួយ
ដែលតែងតែបង្កកើតឲ្យមានផលវិបាកមួយ។

ពិតណាស់

អស់អ្នកទាំងអស់ដែលប្រាថ្នាបានរស់នៅដោយគោរពព្រះក្នុងព្រះគ្រីស្ទយស្ទើរ
នឹងត្រូវទទួលទុក្ខបង្កៀតបង្កៀន។ ២ ជីម៉ូថេ ៣:១២

ភាពគោរពព្រះនៃក្រុមជំនុំអភិស្វេរ

បានបណ្តាលឲ្យមានការបង្កៀតបង្កៀនដដែលត្រូវបានតំណាងដោយក្រុមជំនុំសុមីរណា។

ក្រុមជំនុំទាំងពីរនេះតំណាងឲ្យទំនាក់ទំនងនៃមូលហេតុ និងផលវិបាក

ហើយផលវិបាកតម្រូវឲ្យមានមូលហេតុនាំមុខជាមុន។

ការបង្កៀតបង្កៀនក្នុងវិបត្តិតុហប់ថ្មងអែទីគុយ

ត្រូវបានជំរុញឡើងដោយការបង្កាញនៃអ្វីដែលបងស្ទើរវ៉ាយ ត្រាស់ហៅថា

«ភាពគោរពព្រះដ៏មិម»។ ជាភាពគោរពព្រះមួយដែលបានត្រូវបង្កាញជាគំរូចមកហើយន
ៅក្នុងបុរេគ្រីស្ទស្តុត្រូវអតីតកាល ឬ បុរេគ្រីស្ទស្តុត្រូវដើម។

«ទោះបីជាការផ្តល់កំរិតនៃសចក្ខីជំនុំ

និងការគោរពបូជាប្រកបដោយសចក្ខីភ័យខ្លាចព្រះ

បានរីករាលដាលយ៉ាងទូលំទូលាយក៏ដោយ

ក៏នៅក្នុងពួកជំនុំទាំងនេះនៅតែមានអ្នកដើរតាមព្រះគ្រីស្ទពិតប្រាកដដែរ។ មុនពេ

លការយាងមកពិនិត្យទណ្ឌឧកម្មចុងក្រោយនៃសចក្ខីនិច្ចវិធានរបស់ព្រះលើផែនដី នី

ងមានក្នុងចំណោមបុរាណប្រាជ្ញនៃព្រះនូវការសុដ្ឋានឡើងវិញនៃភាពសុចរិតដ៏ដំបូងយ៉ា

ងមហិមា ដែលមិនផ្តល់ឱកាសឱ្យតាំងពីសម័យសាវ័កមក។ ព្រះវិញ្ញាណ

និងអំណាចរបស់ព្រះ នឹងត្រូវបានចាក់បង្កៀតលើកូនចៅរបស់ទ្រង់។ នៅពេលនោះ

មនុស្សជាច្រើននឹងត្រូវកែប្រែចេញពីពួកជំនុំទាំងនោះ

ដែលក្នុងនោះសចក្ខីសុទ្ធាញ្ញលោកិយនេះបានជំនួសសចក្ខីសុទ្ធាញ្ញចំពោះព្រះ

និងព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់។ មនុស្សជាច្រើន ទាំងអ្នកបម្រើ និងប្រាជ្ញន

នឹងទទួលយកដោយអំណរពិតជំនុំទាំងនោះ

ដែលព្រះបានបណ្តាលឲ្យមានការប្រកាសឡើងនៃពេលនោះ

ដើម្បីប្រាប់ប្រាជ្ញនមួយសម្រាប់ការយាងមកដល់កិច្ចវិវររបស់ព្រះអម្ចាស់។

សត្រូវនៃព្រលឹងមនុស្ស ប្រាថ្នាចង់រារាំងកិច្ចការនេះ;

ហើយមុនពេលដែលដល់ពេលសម្រាប់ចលនាបែននេះកើតឡើង

នោះវានឹងខិតខំបំបាត់សក្តានុពល ដោយនាំចូលនូវរបស់កុល្លៃកុល្លាយមួយ។

ក្នុងពួកជំនុំទាំងនោះដែលអាចនាំឲ្យសុចរិតក្រោមអំណាចប្រាកបញ្ជនៃគោរពរបស់វា

វានឹងផ្ទុះឡើងមើលទៅដូចជាព្រះពរពិសេសរបស់ព្រះត្រូវបានចាក់បង្កៀតចុះមក; នឹងមាន

ការសម្របសម្រួលឡើងវិញនូវអ្វីដែលគេគិតថាជាចំណាប់អារម្មណ៍ខាងសាសនាដ៏មហិមា។

មហាជនជាច្រើននឹងត្រូវគេអះអាងថាព្រះកំពុងផ្ទុះឡើងវិញយ៉ាងអស្ចារ្យសម្រាប់ពួកគេ

ខណៈដែលកិច្ចការនោះជាកិច្ចការរបស់វិញ្ញាណមួយផ្សេងទៀត។

ក្រោមប្រារាងខាងសាសនា

សាតាំងនឹងស្តង់ដារកម្រិតទុច្ចរិតរបស់វាដែលពិតជាគ្រីស្ទបរិស័ទ»។ The Great

Controversy, 464.

សម្រេចបានពីពាក់កណ្តាលអធ្យាត្រូវនៃ «ថ្មងថ្មងក្រោយ» គឺជាការរស់ឡើងវិញនៃ

«ភាពគោរពព្រះដ៏ដើមដំបូង» ដែលត្រូវបានកំណត់សម្គាល់នៅក្នុងអត្ថបទនោះ។

នេះជាការរស់ឡើងវិញមួយដងក្នុងកំឡុងពេលនៃកំឡុងពេលនា មិនមែនកំឡុងពេលវិហារទេ។
បុរសគិតដល់សិស្សទី ១ រ៉ាយ បុរសនេះមិនបីពិពណ៌នាអំពីការរស់ឡើងវិញនោះ គឺជាបុរសគិតនៃ
«សម័យសាវក» ដែលគួរមានតំណាងដោយពុទ្ធវិហារអភេស្វេរ។
ការរស់ឡើងវិញនោះនឹងបង្កកើតឲ្យមាន «ការបៀតបៀន»។

«មនុស្សជាច្រើននឹងគួរឃ្លុំឃ្លាំង មនុស្សជាច្រើននឹងរត់គេចពីទីក្រុង និងភូមិទាំងឡាយ
ដើម្បីសង្កត់ត្រូវនោះជីវិតរបស់ខ្លួន
ហើយមនុស្សជាច្រើននឹងក្លាយជាសាក្សីដោយឈាម ដោយព្រោះព្រះគ្រីស្ទ
ខណៈដែលឈរឡើងវិញការសម្រេចក្នុងពិត»។ Selected Messages, សង្ខេបភាគទី ៣, ៣៨៧។

«ជីវិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទនេះលើផែនដី» ក្នុងបទខាងក្រោម
តំណាងឲ្យការចាប់ផ្តើមនៃក្រុមជំនុំអភេស្វេរ ប៉ុន្តែវាគឺជាគំរូបបែបយោគាណ៍នៃបុរសគិតសា
ស្ត្រអាននៃទិសដៅនៃការរស់ឡើងវិញនោះដែលក្លាយជាផ្នែកដ៏សំខាន់។

«ការជំនុំជម្រះគួរមានបង្កើនឡើងក្នុងក្រុម ហើយសេចក្តីយុត្តិធម៌ឈានទៅឆ្ងាយ;
ដុំកំប្លោងក្នុងពិភពមានដួលរលំតាមផ្លូវ
ហើយសេចក្តីទៀងត្រូវមិនអាចចូលមានឡើយ។ មិនហើយ
សេចក្តីពិតមានហត្ថលេខា; ហើយអ្នកណាដែលចៀសចេញពីអំពើអាក្រក់
នោះផ្ទុះឡើងខ្លួនក្លាយជាចំណីរងគ្រោះ»។ អសោយ 59:14, 15។
នេះមានសម្រាប់ឡើងក្នុងព្រះជីវិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទនេះលើផែនដី។
ទ្រង់សុំម្ចាស់គ្រប់ចំពោះបញ្ញត្តិរបស់ព្រះ ដោយទុកចោលបុរាណ
និងតម្រូវការរបស់មនុស្ស ដែលគួរមានលក្ខណៈមុខងារដ៏សំខាន់បំផុតនោះ។
ដោយសារតែរឿងនេះ ទ្រង់គួរមានសុភមង្គល និងបៀតបៀន។
បុរសគិតសាស្ត្រនេះកំពុងគួរមានផ្ទុះឡើងក្នុងមុខងារទៀត»។ Christ's Object
Lessons, 170។

បទពិសោធន៍ដែលគួរមានតំណាងដោយអភេស្វេរ
កើតឡើងព្រមគ្នាជាមួយនឹងបទពិសោធន៍របស់ឡាវឌីកា។
ជនយូដាដែលចូលចិត្តតុល្យលោះកែត្រង់ គឺជាពួកឡាវឌីកានៃអិស្រាអែលបុរាណ
ហើយព្រះគ្រីស្ទ និងសិស្សរបស់ព្រះអង្គ គឺជាពួកអភេស្វេរនៃអិស្រាអែលសម័យថ្មី។ យ៉ូហាន
បាទីស្ទ មាននៅក្នុងជំនុំអភេស្វេរ ហើយគាត់តំណាងឲ្យក្រុមជំនុំនៅក្នុង
“ថ្នល់ថ្នល់ក្រោយ” ដែលគួរមានបុរសដ៏ដោយពួកឡាវឌីកា ដែលហៅខ្លួនឯងថាជាជនយូដា
ប៉ុន្តែមិនមែនទេ។

«កិច្ចការរបស់យ៉ូហាន បាទីស្ទ
និងកិច្ចការរបស់អ្នកទាំងឡាយដែលនៅថ្នល់ថ្នល់ក្រោយចេញទៅដោយវិញ្ញាណ
និងអំណាចរបស់អលើយ៉ា
ដើម្បីដាស់សត្វឱ្យកញ្ឆក់ពីភាពព្រងើយកន្ត្រៃរបស់ខ្លួន
នោះមានភាពដូចគ្នាក្នុងច្បាប់នៃផ្ទៃក្រៅ។
កិច្ចការរបស់គាត់គឺជាគំរូនៃកិច្ចការដែលគួរតែមានផ្ទុះឡើងនៅក្នុងសម័យនេះ។
ព្រះគ្រីស្ទនឹងយាងមកជាលើកទីពីរ ដើម្បីជំនុំជម្រះលោកិយដោយសេចក្តីសុចរិត។
អ្នកនាំសាររបស់ព្រះដែលកាន់សារព្រមទាំងក្រោយដែលគួរផ្តល់ឲ្យលោកិយ
នោះគួររៀបចំផ្លូវសម្រាប់ការយាងមកជាលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ដូចដែលយ៉ូហានបានរៀបចំផ្លូវសម្រាប់ការយាងមកជាលើកទីមួយរបស់ទ្រង់។
ក្នុងកិច្ចការរៀបចំនេះ “ផ្លូវទាំងអស់នឹងគួរមានលើកឡើង

ហើយក្នុងទាំងអស់នឹងត្រូវបានបន្តទាបចុះ ហើយទឹកក្តៅនឹងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយក្នុង
ហើយទីបំផុតនឹងក្លាយជាទីបំផុត
ពីព្រោះបុរសគិតសាសនានឹងត្រូវកើតឡើងមុនដទៃទៀត ហើយមុនដទៃទៀត
"សិរីល្អរបស់ព្រះអម្ចាស់នឹងត្រូវបានប្រើសម្រាប់
ហើយមនុស្សទាំងអស់នឹងយំឆ្ងាយជាមួយគ្នា
ដុំបិតព្រះឱសថរបស់ព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលហើយ។" Southern Watchman,
March 21, 1905.»

អភេស្វេត្រីជា «មូលហេតុ» ហើយសូម្បីណាគឺជា «ផលវិបាក»។ ព្រឹក្សាម៉ុស និងជ័យាទីវា
ក៏គំណាងឲ្យទំនាក់ទំនងរវាងមូលហេតុ និងផលវិបាកផងដែរ។
ព្រឹក្សាម៉ុសគឺជាក្រុមជំនុំនៃការសម្របសម្រួល ដល់បានបង្កឲ្យសាសនាគ្រីស្ទ
ដោយលាយបញ្ចូលជាមួយនឹងសាសនាព្រហ្មញ្ញ។ ក្រុមជំនុំគ្រីស្ទមានដួលរលំ
នៃពេលវេលាដែលវាទទួលយកគោលការណ៍ថា ការថ្កោលបង្កប់ព្រះនៃសាសនាព្រហ្មញ្ញអាចរួម
មានជាមួយគ្នានៅក្នុងព្រះវរបស់វាបាន។ អធិរាជក្នុងស្ថានភាព
គឺជានិមិត្តរូបនៃបុរសគិតសាសនានៃការសម្របសម្រួលនោះ ហើយគ្មានទីពឹងយកលើរបស់គាត់
គឺដើម្បីបង្កើតការបោះបង់ចោលសាសនាគ្រីស្ទពិតជាមុន
មុនពេលអំណាចសម្រេចបំបាត់ត្រូវបានប្រើសម្រាប់ដៃ។

កុំឲ្យអ្នកណាម្នាក់បោះបង់ចោលអ្នករាល់គ្នាដោយមធ្យោបាយណាមួយឡើយ
ដុំបិតចុងនៃនេះនឹងមិនមកដល់ទេ
លុះត្រាតែមានការបោះបង់ចោលជំនឿកើតមានមុនសិន
ហើយមនុស្សនៃព្រះវរបស់ព្រះត្រូវបានប្រើសម្រាប់ដៃ គឺជាកូននៃសេចក្តីជីវិត
ជាអ្នកក្នុងបុរសរាង
ហើយលើកតម្កល់នៃខ្លួនឯងឲ្យទាំងអស់ដល់គេហៅថាព្រះ
ឬដល់គេថោកថាបង្កគំរាម ដល់ថ្នាក់ដល់គាត់អង្គុយក្នុងព្រះវិហារនៃព្រះ
ដោយបង្ហាញខ្លួនថាខ្លួនជាព្រះ។ តើអ្នករាល់គ្នាមិនចាំបាច់
កាលខ្លួននៅជាមួយអ្នករាល់គ្នានៅឡើយ
ខ្ញុំប្រាប់បុរសចេក្នុងទាំងនេះដល់អ្នករាល់គ្នាហើយ? ហើយឥឡូវនេះ
អ្នករាល់គ្នាដឹងហើយអំពីអ្វីដែលរាងទុក
ដើម្បីបិទគាត់ត្រូវបានប្រើសម្រាប់ដៃនៅក្នុងពេលកំណត់របស់គាត់។
ដុំបិតអាចកំហែងនៃព្រះវរបស់ព្រះកំពុងតែជួយការរួចរាល់ហើយ
មានតែអ្នកក្នុងសេចក្តីនេះកំពុងរាងបំណុលនោះ ដល់នឹងបន្តតរាងទៅ
រហូតដល់គាត់ត្រូវបានដកចេញពីផ្ទះ។ ហើយបន្តទាបមក
មនុស្សអាចរកនោះនឹងត្រូវបានប្រើសម្រាប់ដៃ
ដល់ព្រះអម្ចាស់នឹងបំផុសឲ្យដោយវិញ្ញាណនៃព្រះឱសថរបស់ព្រះ
ហើយនឹងបំផុសឲ្យចោលដោយសម្រេចនៃការយាងមករបស់ព្រះ។ ២ ថ្ងៃសៅរ៍និច
២:៣-៨។

ព្រះវិហារនៃព្រះវរបស់ព្រះគឺជា «មូលហេតុ» ហើយជៀសវាងគឺជា «លទ្ធផល»។ ហេតុអ្វីយ៉ាងណាដែល
ញឹកញាប់បង្ហាញបុរសគិតសាសនានៃទ្វីបអាមេរិកដល់ប្រើប្រាស់ឲ្យលទ្ធផល
និងការផ្តល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះសេចក្តីជំនឿដែលបានកើតមានមុនការបង្កើតអំណាចប៉ាប
ដល់ប៉ូលបានកំណត់សម្គាល់ នោះត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុង ដានីយ៉ែល ១១។

ដុំបិត នាវារបស់គិតមនឹងមកបុរសរាងនឹងគាត់; ហេតុដូច្នេះ គាត់នឹងកើតទុក្ខពួយ
ហើយត្រូវបរិញ្ញា ទាំងមានសេចក្តីក្រវេចបុរសរាងនឹងសញ្ញាបរិសុទ្ធ;

គាត់នឹងប្រព្រឹត្តដូចនោះមែន; គាត់នឹងត្រឡប់វិញទៀត
ហើយមានការយល់ឆ្ងាយជាមួយអ្នកទាំងឡាយដែលបោះបង់ចោលសញ្ញាបរិសុទ្ធ។
ហើយកងទ័ពនឹងឈរនៅខាងគាត់
ហើយពួកគេនឹងបង្កអាប់ទីបរិសុទ្ធជាបន្ទាយមាំមួន
ហើយនឹងដកយញ្ញបូជាប្រចាំថ្ងៃចេញ
ហើយពួកគេនឹងដាក់អំពើគួរសមបំផ្លាញមែនដែលបង្កឲ្យសង្គ្រាម។ ដានីយ៉ែល
11:30-31។

ក្រុមជំនុំនៃការសម្របសម្រួលដែលបានផ្តល់កំណត់ត្រាពីសច្ចក្រឹត្យជំនុំជឿ
មុនពេលអំណាចសម្រេចប៉ាបត្រូវបានបើកសម្រេចដែលមកក្នុងបុរេគុតិសាស្ត្រ
ត្រូវបានដានីយ៉ែលកំណត់ថា ជា «ពួកអ្នកដទៃ» បានបោះបង់ «សច្ចក្រឹត្យបរិសុទ្ធ»។
បន្ទាប់ពីពួកគេបានបោះបង់សច្ចក្រឹត្យសញ្ញានោះហើយ នោះអំណាចសម្រេចប៉ាប
ដែលដានីយ៉ែលកំណត់ថា ជា «អំពើគួរសមបំផ្លាញមែនដែលផ្ទុយនឹងសង្គ្រាម»
ត្រូវបានដាក់ឡើងលើបល្ល័ង្កកន្លែងនេះ។ បងស៊ី វ៉ាយត៍
កំណត់អត្ថក្នុងសញ្ញាណខ្មែរក្រោយបុរេមួយខាងក្នុង ដានីយ៉ែល ជំពូក ១១
នៃពេលដែលនាងថ្មល់ថា «ទំនាយនៃក្នុងដានីយ៉ែល ជំពូក ១១
ជិតបានឈានដល់ការបំពេញសម្រេចទាំងស្រុងរបស់វាហើយ»។
ខ្មែរក្រោយបុរេមួយនោះគឺជាការបំពេញសម្រេចខ្មែរក្រោយនៃ ដានីយ៉ែល ជំពូក ១១
ហើយនាងបង្កើនថា បុរេគុតិសាស្ត្រដែលត្រូវបានកំណត់ដោយខ្មែរក្រោយទាំងនោះ
ត្រូវបានផ្ទុយជាមួយនឹងដានីយ៉ែល ១១:៣០-៣៦ ដែលកំណត់អត្ថក្នុងសញ្ញាណ
«មូលហេតុ និង ផលវិបាក» ខាងបុរេគុតិសាស្ត្រ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ ប៊ីកាម៉ុស និង
ជាទីរា។

«យើងគ្មានពេលវេលាត្រូវបាត់បង់ទៀតឡើយ។
គ្រាន់តែបាត់បង់សុច្ឆន្ទៈចំពោះមុខយើង។
ពិភពលោកកំពុងកក្កើតឡើងដោយវិញ្ញាណនៃសង្គ្រាម។ មិនយូរប៉ុន្មាន
ទិដ្ឋភាពនានានៃសច្ចក្រឹត្យលំហកន្លែងនេះនឹងយាមទុកក្នុងទំនាយនឹងកើតឡើង។
ទំនាយក្នុង ដានីយ៉ែល ជំពូក ១១ បានឈានជិតដល់ការសម្រេចពេញលេញរបស់វាហើយ។
បុរេគុតិសាស្ត្រជាច្រើនដែលបានកើតឡើងក្នុងការបំពេញទំនាយនេះ
នឹងត្រូវបានកើតឡើងសារជាថ្មីមុនដទៃទៀត។»

«នៅក្នុងខាងសាមសិប មានការនិយាយអំពីអំណាចមួយ ដែល “ខាង ៣០ ដល់ ខាង ៣៦
ត្រូវបានដកស្រង់”»។

«ឈុតហេតុការណ៍ដែលស្រដៀងនឹងអ្វីដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងពាក្យទាំងនេះ
នឹងកើតឡើង។» Manuscript Releases, លេខ 13, 394.

ទំនាក់ទំនងហេតុ និង ផល របស់ Pergamos និង Thyatira ពុំមែនទំនាក់ទំនងហេតុ និង ផល
របស់ Ephesus និង Smyrna ត្រូវបានផ្ទុយនឹងកើតឡើងមុនដទៃទៀតនៅក្នុង
«ថ្ងៃចុងក្រោយ»។ ពួកប្រូតេស្តង់នៃហារដ្ឋបរមាមរិកនឹងសម្របសម្រួលជាមួយនឹងការថ្កោល
យបង្កប់ពុទ្ធិក្នុងក្រុមប្រឹក្សា ដូចដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ Pergamos
(សញ្ញាសំខាន់បំផុតនៃការថ្កោលយបង្កប់ពុទ្ធិក្នុងក្រុមប្រឹក្សាគឺការថ្កោលយបង្កប់ពុទ្ធិក្នុង)
ហើយនៃពេលវេលាដែលពួកគេផ្តល់កំណត់ត្រាពីសច្ចក្រឹត្យជំនុំជឿ
នោះផ្តល់ត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់បុរសនៃអំពើហាប
ឲ្យត្រូវបានបើកសម្រេចដែលឡើងវិញតាមបែបយោគាណ៍មុនដទៃទៀត។

ខណៈដែលការផ្តល់កំណត់ត្រាពីសេចក្តីជំនឿ និងការដាក់អំណាចសម្បត្តិចេញប្រឡងលើបុគ្គលិក គួរមានធុរៈវិធីឲ្យកំណត់ត្រាឡើងមុនទៀត ព្រោះជាមុនគេនឹងកំពុងលើកតម្កល់ក្នុងមួយដៃគូរមានតំណាងដោយ Ephesus ឲ្យនាំសារនៃ Daniel និង Revelation ទៅកាន់ពិភពលោក ហើយការប្រៀបធៀបនៃគូរមានតំណាងដោយ Smyrna ក៏នឹងគួរមានធុរៈវិធីឲ្យកំណត់ត្រាឡើងមុនទៀតដែរ។

ខ្ញុំនឹងលើកឡើងអំពីក្រុមជំនុំបីចុងក្រោយ បន្ទាប់ពីយើងពិចារណាសេចក្តីពិតថា ត្រាបួនដំបូងនៃវិវរណៈ គឺជាបន្ទាត់ខាងក្រៅនៃសេចក្តីពិត ដដែលគំរូរបស់គ្រូនានឹងបន្ទាត់ខាងក្នុងនៃសេចក្តីពិត ដដែលគូរមានតំណាងដោយក្រុមជំនុំបួនដំបូង។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ដោយ Uriah Smith បានចូលដៃវាដូចនេះ៖

«ខណៈដែលក្រុមជំនុំទាំងបួនបុរាណបង្ហាញអំពីបុរាណសាស្ត្រខាងក្នុងរបស់ក្រុមជំនុំ នោះ គួរទាំងបុរាណប្រែនាំឲ្យយើងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់ៗនៃបុរាណសាស្ត្រខាងក្រៅរបស់វា ។ Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

យើងបានបង្ហាញហើយថា ព្រះវិហារបួនដំបូងតំណាងឲ្យទំនាក់ទំនង «ហេតុ និង ផល» ពីរយ៉ាង ដដែលគូរមានធុរៈវិធីឡើងមុនទៀតនៅក្នុង «ចុងចុងក្រោយ»។ ដោយផ្អែកលើអ្នកបង្កើតមូលដ្ឋានដំបូងនៃសាសនាអាឌីស្តេនទីស្ត ប៉ុន្តែសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិអំណាចនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ បុរាណសាស្ត្រខាងក្នុងទាំងបួននោះនៃព្រះវិហារ គួរតែមានបុរាណសាស្ត្រខាងក្រៅសរុបគ្នា ដដែលគូរមានតំណាងដោយត្រាបួនដំបូង។ ត្រាទីមួយ និងទីពីរ បន្តិចស្របទៅនឹងលក្ខខណៈដូចគ្នានៃអែកេស្វេ និងសូមីរណា ប៉ុន្តែប្រើសេចក្តីសន្យា ដើម្បីបំភ្លឺឲ្យយើងឃើញការនាំយកសាសនាគ្រីស្ទទៅកាន់ពិភពលោក។ វាតំណាងឲ្យកិច្ចការខាងក្រៅរបស់ព្រះវិហារ ហើយត្រាទីពីរ តំណាងឲ្យការដូតក្នុងឈាមរបស់សូមីរណា ដោយសេចក្តីសន្យា។

ហើយខ្ញុំបានឃើញ នៅពេលកូនចៀមមានបើកត្រាមួយក្នុងចំណោមត្រាទាំងនោះ ហើយខ្ញុំបានឮសំឡេងមួយ ដូចជាសំឡេងនេះ៖ ដដែលគូរមានជីវិតមួយក្នុងចំណោមគូរមានជីវិតទាំងបួនកំពុងនិយាយថា៖ «ចូរមក ហើយមើល»។ ហើយខ្ញុំបានឃើញ ហើយមើលចុះ មានសេចក្តីសម្លេង៖ អ្នកដដែលអង្គុយលើវាមានធុនមួយ; ហើយមកដើម្បីគូរមានបុរាណដល់គាត់; ហើយគាត់បានចេញទៅ ដោយឈ្មោះ និងដើម្បីឈ្មោះ។ ហើយនៅពេលដែលទ្រង់បានបើកត្រាទីពីរ ខ្ញុំបានឮសូរមានជីវិតទីពីរនិយាយថា៖ «ចូរមក ហើយមើល»។ ហើយមានសេចក្តីឆ្លើយទៀតបានចេញទៅ គឺសេចក្តីសន្យា; ហើយអំណាចគូរមានបុរាណដល់អ្នកដដែលអង្គុយលើវា ឲ្យដកយកសេចក្តីសុខសានុតចេញពីផែនដី ហើយឲ្យមនុស្សទាំងឡាយសម្លាប់គ្នាទៅវិញទៅមក; ហើយដាច់មួយគូរមានបុរាណដល់គាត់។ វិវរណៈ 6:1-4។

សាការីមានបទគម្ពីរខ្មែរៗដដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយផ្ទាល់អំពីសេចក្តីទាំងបួន
ដដែលកំណត់នៅក្នុងក្បាច់ទាំងបួនដំបូងនៃព្រះវិរាណ៖
ក្នុងបទគម្ពីរមួយក្នុងចំណោមបទទាំងនោះ នៅជំពូកទីដប់ សាការីបញ្ជាក់ថា
នៅពេលគូលៀងចុងក្រោយត្រូវបានចាក់ស្រោចមក “ហ្វូងយូដា” ដដែលជា “ដំណាក់”
របស់ព្រះ នឹងត្រូវបានប្រើទៅជា “សេដ្ឋីអប្បសិទ្ធិរបស់ទ្រង់ក្នុងសង្គម”។

ចូរសូមគូលៀងពីព្រះយេស៊ូវ នៅក្នុងរដូវគូលៀងចុងក្រោយ; ដូច្នេះ
ព្រះយេស៊ូវនឹងបង្កកើតពាក្យល្អៗ ហើយប្រទានគូលៀងផ្តល់ជូនដល់
ដល់មនុស្សរាល់គ្នា ឱ្យមានសុខុមាលភាពនៅក្នុងរាល់។ ដូច្នេះ
រូបព្រះគូលៀងដែលមាននិយាយអំពីអំពើតប្បយោជន៍
ហើយពួកគេទទួលបាននូវសេចក្តីស្រឡាញ់ចិត្តកុហក និងបានប្រាប់ស្តីបន្តគូលៀងដែល
ពួកគេក៏ស្មានចិត្តមនុស្សដោយឥតប្រយោជន៍។ ហេតុនេះហើយ
ពួកគេបានចេញទៅដូចហ្វូងចង្រៀម ពួកគេត្រូវបានរំខាន ពីព្រោះគ្មានអ្នកគង្វាល។
កំហឹងរបស់យើងបានឆេះឡើងទាំងនឹងពួកអ្នកគង្វាល
ហើយយើងបានដាក់ទោសពពណ៌ម្តងទៀតទៀត;
ដូច្នេះព្រះយេស៊ូវនៃពេលវេលាបានយាងមកទតហ្វូងរបស់ទ្រង់ គឺសង្គមយូដា
ហើយបានផ្ទេរឱ្យពួកគេដូចសេដ្ឋីរៀងរបស់ទ្រង់ក្នុងសង្គម។ សាការី 10:1-3។

អំពីនៃ រ៉ែត បានកំណត់យ៉ាងស្មោះត្រង់មុនគេហើយមុនគេទៀតថា
ការចាក់បង្កព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធនៅចុងបុណ្យភនេទីកុសុត
បង្កហេតុនេះនឹងមិនត្រូវបានគូលៀងចុងក្រោយ ដដែលកំពុងផ្តល់ជូននៅពេលនេះ។
ក៏ដូចការដែលបានផ្ទេរឱ្យពួកគេប្រើប្រាស់នៅចុងបុណ្យភនេទីកុសុត
ត្រូវបានកំណត់ដោយក្រុមជំនុំអភិស្មេរ
ហើយអភិស្មេរបង្កកើតមានការប្រៀបធៀបនៃត្រូវបានកំណត់ដោយសូម្បីណា
ដដែលយូរបានកំណត់ថាជា «សេក្យរាម» នៃត្រូវបានពិរ។ ក្បាច់មួយ និងទីពីរ
រត់ស្របគ្នានឹងក្រុមជំនុំមួយ និងទីពីរ ហើយវាបង្កហេតុអំពី «ចុងចុងក្រោយ»
នៅពេលដែលគូលៀងចុងក្រោយកំពុងត្រូវបានចាក់បង្កព្រះ។

ព្រះវិញ្ញាណនៃការពុយាករណ៍ ក៏ដូចស្វយកទាំងចុងបញ្ចប់នៃត្រូវបាន
និងការចាប់ផ្តើមនៃត្រូវបានបួន ដោយគូលៀងចុងក្រោយនៃព្រះ (ហេតុ និងផល)
ហើយក្នុងការផ្ទេរឱ្យដូច្នេះ
នាងបានដាក់ប្រវត្តិសាស្ត្រដែលត្រូវបានកំណត់ថាមានស្តាប់នៅក្នុងសម័យរបស់នាង
និងនៅក្នុង «ចុងចុងក្រោយ»។

«វិញ្ញាណដដែលនោះត្រូវបានយើងនាំទៅសព្វថ្ងៃនេះ ដដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង
វិរាណ: 6:6-8។ បុរេគតិសាស្ត្រត្រូវបាននឹងត្រូវបានកើតឡើងមុនគេទៀត។
អ្វីដែលផ្តល់មានហើយ នឹងមានឡើងវិញមុនគេទៀត»។ Manuscript Releases, volume
9, 7.

នៅក្នុងបុរេគតិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បងស៊ីវ៉ាយ (ដែលបានសរសេរនៅឆ្នាំ 1898)
វិញ្ញាណនៃការសម្របសម្រួល
ដដែលរៀបចំផ្តល់ឱ្យសាសនាហាស៊ីត្រូវបានលើកឡើងឡើងវិញឱ្យគ្រប់អំណាច
មុនគេទៀត នោះ មានជីវិត និងសកម្មភាពរឹងមាំរួចហើយ
ពីព្រោះការផ្តល់ចេញពីជំនឿរបស់ប្រវត្តិសាស្ត្រនិយម
ដែលបានចាប់ផ្តើមដោយការបដិសេធសារបស់ទេវតាទីមួយ នៅនិទាយរដូវឆ្នាំ 1844

នោះ បានចាប់ផ្តើមរួចហើយ (នាថ្ងៃទី ១៨ ឆ្នាំ ១៨៦៣)
ចូលរំលោភលើសុនដែនអាដហ្គេនទីសប្បុរសភាពនិយម។

ការសម្រុះសម្រួលរបស់ព្រះបិតាមុស គួរឲ្យមានការគំរាមដោយ “ជញ្ជីងមួយគូ” នៅក្នុងក្រុមទីបី។
ជញ្ជីងពីរសម្រាប់ចូលរំលោភ បង្ហាញពីការរស់រវើកមិនស្មោះត្រង់។
ក្រុមទីបីនាំទៅកាន់ក្រុមទីបួន ដដែលគួរឲ្យមានការគំរាមដោយ “សេរីសុលកេ” នៃ
“សេចក្តីសុលាប” ដូចនេះហើយ
វាគំរាមថា ការសម្រុះសម្រួលរបស់លោកនាក់ដោយអំណាចសម្រេចប៉ាប
ក្នុងអំឡុងពេលនេះ “សុចរិតនរក”
គឺជាអ្វីដែលដើរតាមសេរីសុលកេនៃអំណាចសម្រេចប៉ាប។ បុរេគុតិកនៃក្រុមទីបី និងទីបួន
សរុបគ្នានឹងបុរេគុតិកនៃក្រុមជំនុំព្រះបិតាមុស និងជាទីរា។ ការសម្រុះសម្រួលរបស់ក្នុងស្ថានភាព
ជាកិច្ចការមួយដ៏ល្អិតល្អន់ជាបន្តបន្ទាប់; ដូចនេះវិញ្ញាណនៃការសម្រុះសម្រួល
បានកំពុងសកម្មភាពរួចហើយនៅក្នុងបុរេគុតិកផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បងស្រី វ៉ាយត៍
ដូចដែលវាបានសកម្មភាពនៅក្នុងសម័យរបស់ប៉ូល នៅពេលដែលគាត់បាននិយាយថា
“អាថ៌កំបាំងនៃព្រះបិតាមុស កំពុងបុរេគុតិកការរួចហើយ”។ ការផ្តាច់ចេញពីជំនឿ
ដ៏ល្អិតល្អន់មានមុនការឡើងគ្រងអំណាចរបស់អំណាចសម្រេចប៉ាប
តែងតែជាបុរេគុតិកសាស្ត្រនៃល្អិតល្អន់ជាបន្តបន្ទាប់ ហើយ
“បុរេគុតិកនោះគួរនឹងកើតឡើងមុតងទៀត។ អ្វីដែលបានកើតឡើងហើយ
នឹងកើតឡើងមុតងទៀត។”

ហើយខ្ញុំបានឮសំឡេងមួយនៃកំណែសម្រាប់បួននោះថា «សាលីមួយមាតុរា
តម្កល់មួយដណើរយុស ហើយស្រូវហឡើងមាតុរា តម្កល់មួយដណើរយុស;
ហើយចូរបុរេគុតិក កុំឱ្យបំផ្លាញបុរេ និងសុរាទំពាំងហាយដូចឡើយ»។
ហើយកាលទ្រង់បានបើកក្រុមទីបួន ខ្ញុំបានឮសំឡេងរបស់ស្រីក្រុមទីបួនថា «ចូរមកមើល»។
ហើយខ្ញុំក៏មើល ហើយមើល! មានសេរីសុលកេមួយ;
អ្នកដដែលអង្គុយលើវាមានឈ្មោះថា សេចក្តីសុលាប
ហើយសុចរិតនរកបានតាមមកជាមួយនឹងគាត់។
ហើយអំណាចគួរឲ្យមានបុរាណដល់ពួកគេលើនៃដីមួយភាគបួន
ដើម្បីសម្រាប់ដោយដាវ ដោយទុក្ខកុស ដោយសេចក្តីសុលាប
និងដោយសក្ខីសាហាវនៃនៃដីវិវរណៈ ៦:៦-៨។

លោក James White

បានកំណត់យើងភាពមិនប្រក្រតីខាងទំនាយមួយទៀតនៅក្នុងក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ
និងក្រុមទាំងប្រាំពីរ។ គាត់បានសម្គាល់ការបង្កើតដោយចេតនាមួយរវាងក្រុមជំនុំបួនដំបូង
និងក្រុមជំនុំបីចុងក្រោយ ហើយបន្ទាប់មក
ក៏យើងហត្ថក្ខតដូចគ្នានេះផងដែរនៅក្នុងក្រុមបួនដំបូង និងក្រុមបីចុងក្រោយ។

«ឥឡូវនេះ យើងបានតាមដានពួកក្រុមជំនុំ ក្រុមទាំងឡាយ និងសក្ខីទាំងឡាយ ឬ
សក្ខីមានជីវិត ទៅដល់កម្រិតដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបានថា
គួរឲ្យបង្កប់លើពេលវេលាដូចគ្នា។ ក្រុមទាំងឡាយមានចំនួនប្រាំពីរ
រីឯសក្ខីមានតម្លៃប៉ុណ្ណោះ។ ហើយនៅទីនេះ គួរឲ្យយកចិត្តទុកដាក់សម្គាល់ថា
នៅពេលបើកក្រុមទីមួយ ទីពីរ ទីបី និងទីបួន សក្ខីទីមួយ ទីពីរ ទីបី និងទីបួន
គួរឲ្យមានន័យថា “ចូរមក ហើយមើល”; ប៉ុន្តែនៅពេលក្រុមទីប្រាំ ទីប្រាំមួយ
និងទីប្រាំពីរ គួរឲ្យមានបើក គុមានសំឡេងបែបនោះគួរឲ្យមានន័យ។ ដូចគ្នានេះផងដែរ

កុរុមជំនុំបីចុងក្រោយ និងក្បាបីចុងក្រោយ មិនប្រៀបធៀបគ្នាទេ ក្នុងន័យថា គ្រប់ដណ្តប់លើរយៈពេលដូចគ្នា ដូចដែលកុរុមជំនុំបួនដំបូង និងក្បាបួនដំបូង ប្រៀបធៀបគ្នានោះឡើយ។ ប៉ុន្តែ ដូចដែលយើងបានឃើញហើយ កុរុមជំនុំ ក្បា និងសត្រូវទាំងឡាយ ពិតជាស្របគ្នា ក្នុងន័យថា គ្រប់ដណ្តប់លើរយៈពេលដូចគ្នា សម្រាប់ចន្លោះពេលជិត 1800 ឆ្នាំ។
រហូតទាល់តែយើងមកដល់បន្តិចលើសកន្លះសតវត្សរ៍នៃម៉ាយបច្ចុប្បន្ននេះ»។
James White, Review and Herald, February 12, 1857.

James White មិនបានរួមបញ្ចូលការពិតដែលថា
លំនាំដូចគ្នានេះក៏មាននៅក្នុងក្បាទាំងឡាយផងដែរ ប៉ុន្តែវាពិតជាមានមន្ត
គ្រប់បួនដំបូងគឺជាក្បា ប៉ុន្តែតែបីចុងក្រោយគឺជារទេនាបី។
គ្រប់បួនដំបូងតំណាងឲ្យការជំនុំជម្រះរបស់ព្រះលើមិនជឿ
ពីព្រោះច្បាប់ចុងអែទិក្យរបស់ Constantine នៅក្នុងឆ្នាំ 321
ហើយរទេនាតែបីចុងក្រោយបីតំណាងឲ្យសាសនាសុលាម។
រទេនាគ្រប់បួនដំបូងគឺជាការជំនុំជម្រះប្រឆាំងនឹងរូបបាប
សម្រាប់ច្បាប់ចុងអែទិក្យដែលវាបានអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ 538 ហើយរទេនាគ្រប់បីគឺសម្រាប់
រាបរឹបគ្រប់ច្បាប់ចុងអែទិក្យដែលកំពុងនឹងមកដល់ក្នុងអនាគតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់មុខបំផុត។

យ៉ូសែប បតេស៍ ប្រើការយល់ដឹងរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវអំពីពួកជំនុំបីចុងក្រោយ
ជានិមិត្តសញ្ញាតម្លៃ ដើម្បីពិពណ៌នាអំពីពួកជំនុំសម័យបច្ចុប្បន្នបី
ក្នុងអំឡុងពេលនៃចលនាមីលឺរី។ ការសង្កេតឆ្លងទាំងអស់ក្នុងអត្ថបទនេះ
ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលដោយ បតេស៍។

«នៅគ្រប់ទូទាំងស្រុកនោះ ព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលថា៖
ពីរភាគនៃក្រុងនោះនឹងត្រូវកាត់ផ្តាច់ ហើយស្ថាប័នទាំងនោះ ប៉ុន្តែ មួយភាគទីបី
នឹងត្រូវទុកឲ្យនៅសេសសល់ក្នុងនោះ។ ព្រះទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ទ្រង់នឹងនាំ
មួយភាគទីបី នោះឲ្យឆ្លងកាត់ភ្នំលើ ហើយសម្រាកក្នុងឈ្មោះបរិសុទ្ធ។
ពួកគេនឹងអំពាវនាវដល់ទ្រង់ ហើយទ្រង់នឹងស្តាប់ពួកគេ។ ទ្រង់នឹងមានព្រះបន្ទូលថា
“នេះជាស្រុករបស់យើង”; ហើយពួកគេនឹងនិយាយថា “ព្រះយេស៊ូវជាព្រះរបស់ខ្ញុំឡើយ”។
ភាគទីមួយ គឺ សាឌីស ដែលជាពួកជំនុំកែតម្រូវនាម ឬ ហាប៊ីឡូន។ ភាគទីពីរ គឺ ឡាឌីស
ដែលជាអ្នកអង្វេរនៃសត្រូវកែតម្រូវនាម។ ភាគទីបី គឺ ភីឡាឌីស
ជាពួកជំនុំពិតមួយរបស់ព្រះនៃលើសនៃដី
ពីព្រោះពួកគេត្រូវបានផ្តល់ឲ្យឡើងទៅទីក្រុងរបស់ព្រះ។ វិវរណៈ 3:12; ហេពេរី
12:22-24។ ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះយេស៊ូវ
ខ្ញុំសូមទូទាញមានអ្នកម្នាក់ទៀតឲ្យរត់ចេញពីពួកឡាឌីស ដូចជាចេញពីស្នូម
និងក្បាដទៃ។ សេចក្តីបង្រៀនរបស់ពួកគេគឺកុលងៃកុលាយ និងបោះបញ្ចោត;
ហើយនាំទៅកាន់សេចក្តីវិនាសយ៉ាងពេញលេញ។ សេចក្តីស្តាប់! សេចក្តីស្តាប់!!*
សេចក្តីស្តាប់អស់កល្បជានិច្ច!!! កំពុងតាមគន្លងរបស់ពួកគេ។
ចូរនឹកចាំវិញរបស់ខ្ញុំ»។ Joseph Bates, Review and Herald, volume 1, November
1850.

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមីឡីវ៉ាយ ភាគីស
គឺជាកុរុមជំនុំដែលមានឈ្មោះអះអាងថាខ្លួនមានជីវិត ប៉ុន្តែវាបានស្ថាប័នហើយ។

ចូរសរសេរទៅកាន់ទេវតានៃក្រុមជំនុំនៃក្រុងសាវឌីសថា៖
ព្រះអង្គគង់លើកាន់កាប់ព្រះវិញ្ញាណទាំងប្រាំពីររបស់ព្រះ និងផ្សាយទាំងប្រាំពីរ
មានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា៖ ខ្ញុំស្មោះត្រង់អំពីរបស់អ្នកថា អ្នកមានឈ្មោះថាវេស
ប៉ុន្តែអ្នកស្មោះត្រង់ហើយ។ វិវរណៈ ៣:១

បុរាណជនរបស់ព្រះតែងតែមានឈ្មោះមួយជានិច្ច។
ឈ្មោះក្នុងអំឡុងបុរាណគឺសាស្ត្រសម័យអភិសេនដល់ព្រះហស្តម្ភ គឺជា «គ្រីស្ទាន»។
ឈ្មោះក្នុងអំឡុងការគ្រប់គ្រងរបស់សម្តេចហ្វាប គឺជា «ក្រុមជំនុំក្នុងទីហោស្តថាន»។
ឈ្មោះចាប់ពីការណែនាំនៃផ្សាយព្រឹក គឺ John Wycliffe គឺជា «ប្រតិស្តូត»។
នៅពេលចុងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ 1798
ពួកប្រតិស្តូតបានចាប់ផ្តើមវិលត្រឡប់ទៅកាន់សាមគ្គីភាពម្តងហើយ។
អ្វីដែលគួរការពិនិត្យនោះ គឺការសាកល្បងមួយដែលនឹងបង្ហាញឲ្យយើងឃើញការពិតថា
នោះបើជាពួកគេអះអាងឈ្មោះរបស់ខ្លួនយ៉ាងណាក៏ដោយ
ក៏ពួកគេលើកជាប្រឆាំងនឹងប្រតិស្តូតដែលបានត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៀតហើយ។ នៅរដូវនិទាឃរដូវ ឆ្នាំ 1844
ពួកគេបានឈានទៅដល់ការសាកល្បងដែលនឹងបង្ហាញថា
ពួកគេលើកជាប្រឆាំងនឹងកាន់ឈ្មោះសញ្ញាសម្តេចរបស់ព្រះគ្រីស្ទទៀតហើយ។
រឿងរបស់អលើយ៉ាផុតសាកសិទ្ធិពីរដែលមុនៗនេះខ្លាំងអំពីការពិតនេះ។
នៅពេលដែលពួកគេបានបង្ហាញអត្ថសញ្ញាណពិតរបស់ខ្លួន
វាជាការលំបាកសម្រាប់ពួកមីឡិយ៉ាតក្នុងការសម្គាល់ដំបូងថា
ពួកប្រតិស្តូតបានបង្ហាញថា ពួកគេបានក្លាយជាស្រីរបស់ហាប៊ីឡូនហើយ។ ប៉ុន្តែ
នៅទីបំផុត ពួកមីឡិយ៉ាតបានផ្លាស់ប្តូរចិត្តនោះពិតមែន
ហើយបានចាប់ផ្តើមហៅព្រះលើកទាំងឡាយឲ្យចេញពីក្រុមជំនុំដែលដួលរលំទាំងនោះ
ដើម្បីបំពេញសាររបស់ទេវតាទីពីរ។ បន្ទាប់មក មានដំណើរការសាកល្បងមួយ
ដែលនឹងផ្តើមពួកមីឡិយ៉ាតបង្ហាញអត្ថសញ្ញាណពិតរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។
តើពួកគេជោគជ័យឬទេ ឬឡានឌីស?

ពួកគេឡានឌីសបានដើរតាមព្រះគ្រីស្ទចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធចប់ផុត
ហើយពួកមីឡិយ៉ាតទាំងឡាយដែលបដិសេធមិនព្រមផ្លាស់ប្តូរចិត្តនោះ
បានបង្ហាញអត្ថសញ្ញាណរបស់ពួកគេឡើងវិញ។ ដូចនេះ
យើងឃើញមូលហេតុតាមតក្កវិជ្ជាសម្រាប់ការកំណត់អត្ថសញ្ញាណរបស់ Bates
ចំពោះក្រុមជំនុំទាំងបីថា ជាសហសម័យគ្នានៅក្នុងបុរាណសាស្ត្រដូចគ្នា។ បុរាណសាស្ត្រ
គួរនោះត្រូវបានបំពេញនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធទំនាយនៃទាហានអំពីព្រះហស្តម្ភទាំងដប់
ដែលការបំផុសគំនិតបានប្រាប់យើងថា បាន
និងនឹងត្រូវបានបំពេញយ៉ាងគ្រឹមត្រូវតាមអក្សរនីមួយៗ។

«ពាក្យប្រៀបប្រដូចអំពីព្រះហស្តម្ភដប់នាក់ ក្នុង ម៉ាថាយ 25
ក៏បង្ហាញអំពីបទពិសោធន៍របស់បុរាណជនអាដរនៃទីស្តុកផងដែរ»។ The Great
Controversy, 393.

«ខ្ញុំត្រូវបានយោងទៅកាន់បុរាណសាស្ត្រនៃព្រះហស្តម្ភទាំងដប់ជាញឹកញាប់
ដែលក្នុងនោះបុរាណសាស្ត្រមានបុរាណ និងបុរាណសាស្ត្រ។ បុរាណសាស្ត្រនេះបានសម្រេច
និងនឹងសម្រេចតាមអក្សរពិតប្រាកដបំផុត
ពីព្រោះវាមានការអនុវត្តពិសេសសម្រាប់សម័យនេះ ហើយដូចជាសាររបស់ទេវតាទីបី
វាបានសម្រេចហើយ

និងនឹងបន្តជាសច្ចក្រឹតិសម្រាប់បច្ចុប្បន្ននរហូតដល់ទីបញ្ចប់នៃកាលវេលា»។
Review and Herald, August 19, 1890.

ពួកជំនុំបីចុងក្រោយតំណាងឲ្យអស់អ្នកដល់នៃខាងក្រៅចលនាមីលវិញ្ញាប័ត្រជាសាធិស
ហើយអស់អ្នកដល់នៃខាងក្នុងចលនានោះ តំណាងឲ្យទាំងភិក្ខុខ្មែរក្រហម ឬឡាវឌីស។
ពួកជំនុំទាំងបីនោះគួរឲ្យមានកំណត់សម្គាល់នៃខាងក្នុងវិវរណៈ ជំពូក៣
ហើយពួកជំនុំបួនដំបូងសុចិត្តនៃខាងក្នុងជំពូក២។ ដូច្នេះ
នៃពេលវេលាសិស្សទីពីរយកយោងទៅកាន់បុរេគុតិសវិវរណៈ ជំពូក៣
នាងកំពុងកំណត់សម្គាល់អំពីពួកជំនុំដល់នៃខាងដង ដល់យ៉ូសបែ បេតេស
ទើបតែមានកំណត់សម្គាល់រួចហើយ។

«ឱ អ្វីទៅជាការពិពណ៌នាមួយដ៏អស្ចារ្យ!
មានមនុស្សសង្ខារច្រើនប៉ុនណាដែលសុចិត្តនៃខាងក្នុងសុចានភាពគួរឱ្យខុសច្បាស់នេះ។
ខ្ញុំសូមអង្វរយ៉ាងស្មោះត្រង់ពីចិត្តដល់អ្នកបម្រើទាំងអស់
ឲ្យសិក្សាដល់ពួកទីបីនៃព្រះគម្ពីរវិវរណៈដោយឧស្សាហកម្មយាយាម
ពីព្រោះនៃខាងក្នុងជំពូកនោះ
មានបង្ហាញអំពីសុចានភាពនានាដែលកំពុងមាននៅក្នុងចុងចុងក្រោយ។
ចូរសិក្សាខ្ពស់ពីគម្ពីរគ្រប់ខាងក្នុងជំពូកនេះដោយប្រុងប្រយ័ត្ន
ពីព្រោះតាមរយៈពាក្យទាំងនេះ ព្រះយេស៊ូវកំពុងមានបន្ទូលមកកាន់អ្នក»។
Manuscript Releases, volume 18, 193.

ព្រះវិហារប៊ីសម័យនៃបុរេគុតិសាស្ត្រមីឡិវាយត៍
គួរឲ្យមានផ្លូវច្រើនមុតងទៀតនៃចុងបញ្ចប់នៃអាដវនេទីស៊ីម។ យ៉ូសបែ បេតេស
មានកំពុងកំណត់អត្ថបទសញ្ញាណអនុគមនានានៃមីឡិវាយត៍
ហើយមានកំណត់សាធិសថាជាកូនស៊ីរបស់ហាប៊ីឡូន
ដែលជាកូនអ្នកស្នាក់នៅលើស្រែនៃសាររបស់ទេវតាទីពីរ។
គាត់កំពុងលើកឡើងអំពីការតស៊ូរវាងហ្វូងតូច
ដែលមានដើរតាមព្រះគ្រីស្ទចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធចប់ផុត នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ
1844 និងអ្នកទាំងឡាយដែលដឹងថាមិនព្រមចេញពីទីបរិសុទ្ធច។
គាត់កំពុងព្យាយាមអំពីការនាំឲ្យពួកឡាវឌីសចេញពីសច្ចក្រឹតិសដ៏តម្លៃពួកគេហេនទទួល
ហើយយ៉ាងហោចណាស់ផ្ដល់នូវភាពខ្មាត់ខ្វះរបស់ពួកឡាវឌីស
គឺបណ្ដាលមកពីការពិតដែលថាវិលុលាម មីឡិវ
មានកាន់តំណែងដឹកនាំមួយនៃខាងក្នុងចលនាឡាវឌីស។ នេះគឺជាការតស៊ូដូចគ្នានឹងគ្រូបង
នកំណត់អត្ថបទសញ្ញាណនៃខាងក្នុងសារទៅកាន់ភិក្ខុខ្មែរក្រហម។

មើលចុះ ខ្ញុំនឹងផ្ដល់ឲ្យពួកដល់នៃសុចិត្តនៃខាងក្នុងសាលាបុរេដ្ឋរបស់សាតាំង
គឺពួកដល់នៃនិយាយថា ខ្ពស់ជាងនយោបាយ ប៉ុន្តែមិនមែនទេ ហើយកំពុងកុហក—មើលចុះ
ខ្ញុំនឹងផ្ដល់ឲ្យពួកគេមកក្រាបថ្វាយបង្គំនៃមុខដងអ្នក ហើយឲ្យពួកគេដឹងថា
ខ្ញុំមានសុខុមាលភាពអ្នក។ វិវរណៈ ៣:៩

វិបត្តិសាសនាមួយ តែងតែបង្កកើតអ្នកច្បាប់បង្កាត់ពីរបុរេនិពន្ធនិច្ច
ដូចដែលមានកើតឡើងនៃខាងក្នុងការខកចិត្តដ៏ធំ។ អារបំពាក់អំណាចរបស់បុរេស្ដេច
គួរឲ្យមានដកចេញពីសាធិសទើបតែនោះ ខណៈដែលពួកគេហេនគួរឲ្យបំភ្លឺក្រុងរួម
ហើយមានកុលាយជាកូនស៊ីរបស់រួមជាផ្លូវការ។ បន្ទាប់មក អារបំពាក់អំណាចនោះ
គួរឲ្យមានកាន់កាប់ដោយអារនេទីសមីលវិញ្ញាប័ត្រ ប៉ុន្តែការសាកល្បងមួយ នឹងបង្កកើតមនុស្ស

សពីរបុរាណក្នុងចំណោមអ្នកដទៃអះអាងថាជាហ្វូងតូចនោះក្នុងពេលមិនយូរប៉ុន្មាន បន្ទាប់មក។ គឺមានហ្វូងពិតមួយ និងហ្វូងកុលងៃកុលាយមួយ។ បេតេស៍ តំណាងឲ្យហ្វូងតូចដែលបានដើរតាមព្រះគ្រីស្ទចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុត។ ការតស៊ូរបស់គាត់ គឺជាមួយពួកឡាវឌីសេ ដែលអះអាងថាជាហ្វូងតូច។ ក្នុងនាមជាភិក្ខុខ្មែរភាគខាងកើត ការតស៊ូរបស់បេតេស៍ គឺជាមួយសាលាបុរេបុរសសាតាំង ជាក្រុមមួយដែលអះអាងថាជាបុរេបុរសសុត្ររបស់ព្រះ ប៉ុន្តែក៏គេហោសកុហក ហើយមិនមែនជាយូដាទេ។

នៅពេលដែលរឿងបុរេបុរេដូចនេះត្រូវបានបំពេញសម្រេចជាលើកចុងក្រោយនៅចុងបញ្ចប់នៃអាជ្ញាធរនីមួយៗ នោះនឹងមានរាស្ត្រសន្តិសុខពេញលេញដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដោយក្រុម ដែលត្រូវបានរំលងហួសនូវពេលវេលាចុងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ 1989 ដូចគ្នានឹងការដំណើរការនាំយូដាត្រូវបានរំលងហួសនូវពេលវេលាដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់របស់ព្រះគ្រីស្ទ ដែលជាតំណាងឲ្យពេលវេលាចុងបញ្ចប់នៅក្នុងបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិសាស្ត្រព្យាករណ៍នោះដែរ។ នៅ ពេលបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រីស្ទបានឈានដល់ការយាងចូលក្នុងយូសាឡឹមដោយជ័យជម្នះ នោះបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិសាស្ត្រ «សម្រាប់កំណត់ការអនុវត្ត» នៃម៉ូយ៉ូស៊ីលីយ៉ាត៍ត្រូវបានផ្ទេរជាទុកជាមុន។ ការបំផុសគំនិតបានតម្កើងជាញឹកញាប់នូវ សញ្ញាសម្គាល់នៃយុគសម័យនិងការខកចិត្តដ៏ធំក្នុងឆ្នាំ 1844។ យូដាសំណាងឲ្យពួកឡាវឌីសេនៅក្នុងបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រីស្ទ ហើយពួកសាវ័កគឺជាពួកភិក្ខុខ្មែរដែលភាគី អស់រយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះបន្ទាប់ពីយុគសម័យ ពួកភិក្ខុខ្មែរដែលភាគី ដែលត្រូវបានតំណាងដោយ Bates បានព្យាយាមអំពាវនាវហៅពួកឡាវឌីសេចេញពីក្រុមជំនុំដែលបានផ្តល់ឈ្មោះ ដែលត្រូវបានតំណាងដោយសិស្សយូដាស អ៊ីស្ការីយ៉ូត។

នៅឆ្នាំ 1989 បុរេបុរេសញ្ញាសម័យពន្ធុដែលបានត្រូវផ្សព្វផ្សាយដោយពិមុន បានបដិសេធពន្ធុដែលត្រូវបានបដិសេធបង្កាញ ហើយត្រូវបានរំលងចោល។ នៅពេលការខកចិត្តលើកដំបូងនៅចុងទី 18 ខែកក្កដា ឆ្នាំ 2020 មកដល់ ដំណើរការ សាកលបង្កាន់ចាប់ផ្តើមនៅក្នុងចំណោមអ្នកដទៃដែលពិមុនមកហាក់ដូចជាស្ថិតក្នុង ចលនាដូចគ្នា។ ទោះយ៉ាងណា មានក្រុមមួយជាលាវឌីសេ និងក្រុមមួយទៀតជាភិក្ខុខ្មែរដែលហុរា ដូចដែលយូដាសបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបីដងជាមួយសហគ្រាស ដើម្បីបិទបញ្ចប់ព្រះគ្រីស្ទមុនយុគសម័យនៃយុគសម័យ ទោះពួកលាវឌីសេក្នុងបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិសាស្ត្របន្ទាប់ពីចុងទី 11 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2001 នឹងបានបរាជ័យក្នុងឱកាសបីលើកដើម្បីបុរេចិត្ត។ នៅពេលចាប់ផ្តើមនៃអាទិត្យដែលនឹងមកដល់ឆាប់ៗនេះ វានឹងត្រូវបានបង្កាញយ៉ាងបុរាណ ដូចជាយូដាសដែលចងកសុលាប់លើដើមឈើ ថាពួកលាវឌីសេគឺជាដំណើរការឡើងវិញពីពួកភិក្ខុខ្មែរដែលហុរា។ គឺនៅពេលច្បាប់កាត់ដៃសម្រាប់អាក្រក់ត្រូវបានកាត់ចេញពីស្បែកសាសនា។ យើងកំពុងខិតជិតទៅរកការច្បាប់កាត់នោះយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

សេចក្តីពិតទាំងនេះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់តែពេលណា និងបុរសនិមួយៗដែលមានឆន្ទៈយល់ដឹងថាវិធីសាស្ត្រតាមព្រះគម្ពីរតម្លៃគត់ ដែលអាចបដិសេធបង្កាញ និងបញ្ចេញ «សេចក្តីពិត» បាន គឺ “historicism” ប៉ុណ្ណោះ។ វិធីសាស្ត្រពិតមិនមែនជា preterism, futurism, dispensationalism, woke-ism, ជំនាញខាងវប្បធម៌ ឬបុរេគ្រីស្ទស្ថិតិ។

ឬបំរើប៉ុលណាមួយនៃការកុលដៃកុលាយសាតាំងជាច្បាស់នេះឡើយ។
មានយុលាមួយដដែលគេស្មោះត្រង់ជាទូទៅ
ហើយត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសម្បត្តិរបស់ទស្សនវិទូសតវត្សទី១៩បំរើ មុនាក់ឈ្មោះ
Jean-Jacques Rousseau ដដែលត្រូវបានលើកឡើងសារឡើងវិញក្នុងទម្រង់ជាច្បាស់
ប៉ុន្តែខ្មែរលើសសារនៃគំនិតនេះគឺ៖ «កំហុសមានឫសជាច្បាស់
ប៉ុន្តែសេចក្តីពិតមានតម្លៃប៉ុណ្ណោះ»។ «សេចក្តីពិត» គឺជា Alpha និង Omega
ដដែលជាឫសមួយដុះចេញពីដីសង្គត។

«ដូចនេះដែរ ជាមួយនឹងព្រះគម្ពីរ
ដដែលជាយូរលង់កំណប់នៃទ្រព្យសម្បត្តិព្រះគុណរបស់ទ្រង់។
សិរីរុងរឿងនៃសេចក្តីពិតទាំងឡាយរបស់វា ដដែលខុសពីដូចម្តេច
ហើយគួរបដិសន្ធិអស់កល្បជានិច្ច មិនត្រូវបានយល់ឃើញឡើយ។
ចំពោះមនុស្សភាគច្រើនដ៏ធំ ព្រះគ្រីស្ទទូទាំងគឺ «ដូចជាឫសមួយចេញពីដីសង្គត»
ហើយពួកគេមើលមិនឃើញទៅក្នុងទ្រង់ «សម្បត្តិសម្បជ័យដដែល» ពួកគេ
«គួរតែប្រែប្រួលទ្រង់» ឡើយ។ អសោយ 53:2។
កាលព្រះយេស៊ូវស្តីស្តីចិត្តទៅក្នុងចំណោមមនុស្ស
ជាការសម្បជ័យបង្ហាញនូវព្រះជាម្ចាស់ក្នុងសាច់ឈាម ពួកអាចារ្យ
និងពួកផារីស៊ីបានប្រកាសដល់ទ្រង់ថា «ទ្រង់ជាជនសាមី ហើយមានអារក្សចូល»។ យ៉ូហាន
8:48។ សូមបើកភ្នែកសិរស្សរបស់ទ្រង់ក៏ត្រូវបានភាពអាត្មាមន្តិកម្មនៃចិត្តរបស់ពួកគេហៅ
ក្នុងក្រុងដល់ចំណុចនៃពួកគេយើងយ៉ាងក្នុងការយល់អំពីទ្រង់
អង្គុយដដែលបានយ៉ាងមកដើមបីបង្ហាញសេចក្តីសុទ្ធជាបំរើព្រះបិតាដល់ពួកគេ។
នេះហើយជាមូលហេតុដែលព្រះយេស៊ូវបានយាងក្នុងភាពឯកោនៃកំណត់ត្រាមនុស្ស។
មានតែនៅស្ថានសួគ៌ប៉ុណ្ណោះដែលទ្រង់ត្រូវបានយល់ពេញលេញ»។ Thoughts from the
Mount of Blessing, 25.

សេចក្តីពិតដែលយើងកំពុងចែករំលែកនេះទៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ត្រូវតែត្រូវបានទទួលស្គាល់
ក្នុងបរិបទនៃការរីកចម្រើននៃសេចក្តីពិតគឺជាការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់តាមរយៈ
យៈប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយសំខាន់ជាងនេះទៅទៀត
ការយល់ដឹងរបស់យើងអំពីសេចក្តីពិតត្រូវតែត្រូវបានដាក់ក្នុងបរិបទនៃអាល់ហ្វា និង
អូមេហ្គា គឺជាបរិបទនៃព្រះយេស៊ូវទ្រង់កំណត់ចុងបញ្ចប់នៃអំរីមួយឲ្យទាក់ទងនឹងការចាប់
ផុតពីមនុស្ស។

ព្រះវិហារទីបួនគឺ ជីយ៉ាទីវា ហើយវាតំណាងឲ្យសម័យកាលដដែលអំណាចសម្បត្តិចេញមកប្រកួតប្រជែង
ជាគរទីបួននៃនាយព្រះគម្ពីរ
ដដែលជាសម័យកាលដដែលព្រះវិហារនៃក្នុងទីវាលស្ថានសួគ៌នៃក្រុមការងារជាប់យ៉ូ។
ការជាប់យ៉ូនៃអ៊ីស្រាអែលខាងវិញញាណដោយហេតុនៃខាងវិញញាណ
អស់រយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំ ត្រូវបានកំណត់ជាមុនដោយការជាប់យ៉ូនៃអ៊ីស្រាអែល
លើតាមន័យអក្សរដោយហេតុនៃតាមន័យអក្សរ អស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ។

«ថ្មនៃ ក្រុមជំនុំរបស់ព្រះមានសិទ្ធិភាពក្នុងការបន្តអនុវត្តឲ្យបានពេញលេញនូវផែនការ
នៃការដ៏ទៃភាពសម្រាប់សេចក្តីសង្គ្រោះនៃជមនុស្សដែលបានហត់បង់។
អស់រយៈពេលជាច្រើនសតវត្ស មនុស្សរបស់ព្រះបានរងការរឹតត្បិតសិទ្ធិភាពរបស់ខ្លួន។
ការប្រកាសដ៏ឆ្លាតវៃអក្នុងភាពបរិសុទ្ធជាបំរើត្រូវបានហាមឃាត់ ហើយទណ្ឌឧកម្មដ៏ធំ
ធំធេងរំលោភត្រូវបានដាក់លើអ្នកទាំងឡាយណាដែលហ៊ានមិនគោរពតាមបញ្ជារបស់មនុស្ស។
ជាផលវិបាក ចម្បងទាំងអស់នៃខាងសីលធម៌ដ៏ធំរបស់ព្រះអម្ចាស់

សុទ្ធជឺត្រូវបានទុកឲ្យទំនងទាំងស្រុង។
បុរាណជនត្រូវបានដកហូតពីនិពន្ធបន្តទូលរបស់ព្រះ។ ភាពងងឹតនៃកំហុស
និងអបិយជនធ្វើឲ្យមានគំរាមកំហែងលើបំណងដ៏អស្ចារ្យនៃពិត។
ក្រុមជំនុំរបស់ព្រះនៃលើផែនដី ពិតប្រាកដជាស្ថិតនៅក្នុងភាពជាប់ឃុំក្នុងអំឡុងពេល
នៃការបោះឆ្នោតបោះឆ្នោតតាមគោលការណ៍នេះ ដូចជាកូនចៅអីស្រាអែលដែលត្រូវបានចាប់ជា
ឈ្មួញដោយនៃហាប៊ីឡូនក្នុងអំឡុងពេលនិរទេសនេះ»។ Prophets and Kings, 714.

ការជាប់ជាឈ្មួញដោយអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនៃហាប៊ីឡូន
ត្រូវបានគំរាមដោយក្រុមជំនុំចៀវទី១។ ក្រុមជំនុំចៀវទី១
គឺជាផលនៃការកើតឡើងពីមូលហេតុ ដែលត្រូវបានគំរាមដោយពិការភាព
ពិការភាព ត្រូវបាននិមិត្តសញ្ញាដោយអធិបតីក្នុងស្ថានភាព
ដែលមានបញ្ចូលការថយចុះនៃបុរាណប្រាសាទសាសនា។
និមិត្តសញ្ញាដោយការថយចុះនៃបុរាណប្រាសាទសាសនា គឺការថយចុះនៃអំណាច
មូលហេតុខាងព្រះគម្ភីរ
ដែលអីស្រាអែលបុរាណត្រូវបាននាំទៅជាឈ្មួញដោយអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនៃចៀវទី១ គឺថា
ស្ថិតចេញពីពួកគេហេតុបង្កកើតនូវទំនាក់ទំនង
និងសម្បត្តិភាពជាមួយនិងបុរាណជាតិថយចុះនៃបុរាណប្រាសាទសាសនា
ដោយការបោះបង់ចោលដោយផ្ទាល់បុរាណប្រាសាទនិងព្រះបន្តទូលរបស់ព្រះ។
ព្រះមានអីស្រាអែលមុតងហើយមុតងទៀត
មិនឲ្យយាយឡំជាមួយបុរាណជាតិមិនជឿនៃជំនឿពួកគេឡើយ។ បញ្ញត្តិទាំងដប់
ដែលជាប់នឹងសំខាន់បំផុតនៃអីស្រាអែលបុរាណត្រូវបានបុគ្គលឲ្យរកស្រានុក
នោះហាមឃាត់យ៉ាងច្បាស់លាស់ការថយចុះនៃបុរាណប្រាសាទសាសនា។
នៃពេលដែលព្រះអម្ចាស់បានយាងកាត់មុខម្ចាស់នៃរូងភ្នំហ្សូរហេ
ហើយបានបើកសមុទ្រដែលក្នុងនោះរបស់ទ្រង់
នោះទ្រង់បានបញ្ចូលការព្រមានដល់ដល់យើងកំពុងសំដៅទៅលើនេះ ពីរដង។

ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា៖ «ម៉ូសេ អញផ្ទេរនូវចក្ខុវិស័យឲ្យឲ្យឃើញ។
នៃចំពោះមុខបុរាណជនរបស់អ្នកទាំងអស់ អញនឹងផ្ទេរនូវការអនុញ្ញាតយ៉ាងទូលំទូលាយ
ដែលមិនផ្តល់ឲ្យមានឆ្នើមនៅក្នុងផែនដីទាំងមូល ឬនៅក្នុងសាសន៍ណាមួយឡើយ;
ហើយបុរាណជនទាំងអស់ក្នុងចំណោមអ្នក ដែលអ្នកស្ថិតនៅកណ្តាលពួកគេ
នឹងឃើញការនិពន្ធយោង ដូចជាអ្វីដែលអញនឹងផ្ទេរឲ្យឲ្យឃើញអ្នក
នោះជាការគ្រួសារបំប្លែង។ ចូរគោរពតាមអ្វីដែលអញបង្គាប់អ្នកនូវចុងនៃនេះ
ម៉ូសេ អញបញ្ជូនអញជូនអម្ចាស់ ជនកាណាន ជនហេត ជនពេស៊ី ជនហ៊ីរី និងជនយេរូសាឡេម
ចេញពីមុខអ្នក។ ចូរប្រយ័ត្នខ្លួន
ក្នុងអំឡុងពេលដែលចក្ខុវិស័យឲ្យឲ្យឃើញអ្នកស្រុកនៃនៃដីដែលអ្នកកំពុងទៅនោះ
ក្នុងរាងកាយជាអនុទាននៃកណ្តាលអ្នក។ ប៉ុន្តែ
អ្នករាល់គ្នាត្រូវបំផុសឲ្យមានន័យរបស់ពួកគេ បំប្លែងបំប្លែងរបស់ពួកគេ
ហើយកាប់បំផុសឲ្យមានន័យរបស់ពួកគេចេញ;
ដូចជាអ្នកមិនត្រូវថយចុះនៃព្រះឯទៀតណាឡើយ ព្រោះព្រះយេស៊ូ
ដែលព្រះនាមទ្រង់គឺ ចូរណែនាំ នោះជាព្រះដ៏ចូរណែនាំ។
ក្នុងអំឡុងពេលដែលចក្ខុវិស័យឲ្យឲ្យឃើញអ្នកស្រុកនៃនៃដីនោះ
ហើយពួកគេប្រើវិធីតាមអំពើជិតបំផុតតាមព្រះរបស់ពួកគេ
ហើយថយចុះឲ្យមានន័យរបស់ពួកគេ ហើយមានអ្នកណាម្នាក់អញដើរអ្នក
នោះអ្នកក៏បរិភោគពីយញ្ញបូជារបស់គេ;

ហើយអ្នកយកកូនស៊ីរបស់ពួកគេឲ្យកូនបុរសរបស់អ្នក
ហើយកូនស៊ីរបស់ពួកគេប្រើវិវត្តភ័យព័ន្ធកុបត់តាមព្រះរបស់ពួកគេ
ហើយផ្ទុវិធីឲ្យកូនបុរសរបស់អ្នកប្រើវិវត្តភ័យព័ន្ធកុបត់តាមព្រះរបស់ពួកគេដែរ។
និក្ខេបន៍ 34:10-16។

ក្នុងបទនេះតែប៉ុណ្ណោះ ព្រះមានព្រះអរិស្មាអលែបុរាណពីរដង ហើយនៅមានសាក្សីព្រះ
គម្ពីរជាច្រើនទៀតអំពីបញ្ញត្តិគឺដែលមានបុរាណដល់អរិស្មាអលែបុរាណថា ពួកគេមិនគួរ
ផ្ទុវិសមុពន្ធជនព្រាហ្មណ៍មួយជាមួយបុរាណជាតិបូជារូបព្រះដែលនៅជុំវិញពួកគេឡើយ។
ការសម្របសម្រួលទាំងនោះមានចាប់ផ្តើមឡើងពីការដល់អរិស្មាអលែបុរាណបដិសេធព្រះ
និងរបបរាជ្យនៃវត្ថុរបស់ទ្រង់។ នៅពេលដែលពួកគេចង់មានសុភមង្គល
ព្រះមានអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេមានសុភមង្គល ហើយចាប់ពីពេលនោះតទៅ
សុភមង្គលភាគច្រើនទាំងអស់

ហើយជាពិសេសបំផុតគឺសុភមង្គលទាំងអស់នៃកុលសម្ព័ន្ធជនបំបាត់ខាងដើម
មានមើលរំលងបញ្ញត្តិគឺនោះយ៉ាងច្បាស់លាស់។

គោលការណ៍ដែលតម្រូវឲ្យអរិស្មាអលែនៅដោយឡែក
និងមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីបុរាណជាតិបូជារូបព្រះដែលនៅជុំវិញពួកគេ គួរមានបដិសេធបា
ហើយគួរមានបង្កាញតាមរយៈការសម្របសម្រួលដែលក្រោយមក Constantine
មានក្លាយជានិមិត្តសញ្ញានៃរ៉ាំរ៉ៃ។ Pergamos និង Constantine
តំណាងឲ្យការបះបោររបស់សុភមង្គលអរិស្មាអលែ

ដែលមាននាំការបូជារូបព្រះចូលមកក្នុងក្រុមជំនុំរបស់ព្រះ។ ការផ្តាច់ចេញពីសេចក្តីជំនុំ
ដែលមានចាប់ផ្តើមជាមួយសុភមង្គល Saul

មានក្លាយជាគំរូនៃការផ្តាច់ចេញពីសេចក្តីជំនុំរបស់ក្រុមជំនុំគ្រីស្ទាន
ដែលនៅទីនោះដល់ការជាប់ជាពលករក្នុងហាប៊ីឡូនខាងជុំវិញព្រាហ្មណ៍។ បុរេគ្រីស្ទានស្មុគស្មាញ
ដែលចាប់ផ្តើមពីសុភមង្គល Saul តទៅរហូតដល់ការជាប់ជាពលករនៅហាប៊ីឡូន
គួរមានតំណាងដោយក្រុមជំនុំ Pergamos។

ការជាប់ជាពលកររយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំនៃសតវត្សរ៍នេះដែលមានកំណើតឡើងបន្ទាប់មក គឺជាក្រុមជំនុំ
Thyatira។

អភេស្មេរ តំណាងឲ្យក្រុមជំនុំដែលចេញទៅដើម្បីបិយករនេះនៃដីសន្ទុយ។ អភេស្មេរ
តំណាងឲ្យសម័យរបស់ម៉ូសេ និងការរំលោភអរិស្មាអលែចេញពីចំណងទាសភាពនៃអេស៊ីប។

«ព្រះគម្ពីរមានប្រមូលផ្តុំ
និងរក្សាទុកកំណប់ទុរព្យរបស់រ៉ូមគុនាសម្រាប់ជំនាន់ចុងក្រោយនេះ។
ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់
និងការប្រើវិវត្តភ័យព័ន្ធក្នុងខ្សែរនាងឡាយក្នុងបុរេគ្រីស្ទានព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់
មានកំពុងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ឡើងមុតងទៀត
ហើយកំពុងកើតឡើងមុតងទៀតនៅក្នុងក្រុមជំនុំក្នុងចុងក្រោយទាំងនេះ»។
Selected Messages, book 3, 338, 339.

បុរេគ្រីស្ទានដែលគួរឲ្យមានតំណាងដោយការរំលោភចេញពីអេស៊ីប
គួរឲ្យមានផ្ទុវិធីឲ្យកើតឡើងមុតងទៀតនៅក្នុងចុងក្រោយ។ ដូច្នេះ
រ៉ាំរ៉ៃគួរឲ្យមានផ្ទុវិធីឲ្យកើតឡើងមុតងទៀតក្នុងបុរេគ្រីស្ទានមីលូលីយ៉ាត់ដងដែរ។
នោះហើយជាមូលហេតុដែល Sister White
មានយោងជាញឹកញាប់ទៅកាន់បុរេគ្រីស្ទាននោះ

ដើម្បីបំពេញនាមពីបុរេភូតិសាស្ត្រមីល្លីវិញ។ នាងហានដាក់ឱ្យការខកចិត្តយ៉ាងធំឆ្លុះឆ្លាំង
1844 សុរេបតីនានឹងការខកចិត្តរបស់ជនហេព្រើរ នៅពេលពួកគេឈរនៅមុខសមុទ្រកូរ៉េមា
ខណៈដែលកងទ័ពរបស់ជារំលោភកំពុងខិតមកពីខាងក្រោយពួកគេ។
នាងក៏បានដាក់ឱ្យបុរេភូតិសាស្ត្រនៃការដោះចេញពីអស្ថិរភាព
សុរេបតីនានឹងសម័យរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ដូច្នេះ ការខកចិត្តរបស់សិស្សនៅឯឈូកកាង
ត្រូវបានគំរាមទុកជាមុនដោយការខកចិត្តរបស់សមុទ្រកូរ៉េមា
ដល់ក៏បានគំរាមទុកជាមុនដល់ការខកចិត្តយ៉ាងធំឆ្លុះឆ្លាំង 1844 ផងដែរ។
ការខកចិត្តនៅឯឈូកកាង បានគំរាមឱ្យការចាប់ផ្តើមនៃក្រុមជំនុំអភិវឌ្ឍន៍
សម័យរបស់លោកម៉ូសេ នៅដើមដំបូងនៃអិស្រាអែលបុរាណ
ដល់ត្រូវបានគំរាមដោយក្រុមជំនុំអភិវឌ្ឍន៍ ក៏បានគំរាមទុកជាមុនដល់ការចាប់ផ្តើមនៃ
អិស្រាអែលសម័យទំនើបក្នុងសម័យរបស់ព្រះគ្រីស្ទផងដែរ។
បុរេភូតិសាស្ត្រទាំងពីរនេះត្រូវបានគំរាមដោយក្រុមជំនុំអភិវឌ្ឍន៍
សេចក្តីពិតដែលយើងកំពុងកំណត់សម្គាល់នៅទីនេះ ត្រូវបាន Future for America
លើកបង្ហាញជាសាធារណៈជាញឹកញាប់អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ ដូច្នេះ
ឧត្តុង្គនៃតម្លៃនៃទិដ្ឋភាពទូទៅបំណុលនេះ។

នៅក្នុងបុរេភូតិសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រីស្ទ
យើងឃើញការចាប់ផ្តើមនៃបុរាណសាស្ត្រសេចក្តីសញ្ញាថ្មី
ដល់កំពុងត្រូវបានលើកឱ្យកើតឡើង
ខណៈដែលបុរាណសាស្ត្រនៃសេចក្តីសញ្ញាមុន កំពុងត្រូវបានរំលងចោល។
បុរេភូតិសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រីស្ទ គឺជាចុងបញ្ចប់នៃអិស្រាអែលបុរាណ
ហើយនៅក្នុងបុរេភូតិសាស្ត្រនៃការដោះចេញពីអស្ថិរភាព
នៅដើមកំណើតនៃអិស្រាអែលបុរាណនោះ
មានបុរាណសាស្ត្រសេចក្តីសញ្ញាដែលត្រូវបានផ្ទេរពីមុនមកហើយ
ដល់ត្រូវបានរំលងចោល ដើម្បីជំនួសដោយបុរាណសាស្ត្រសេចក្តីសញ្ញាថ្មីមួយ។

នៅក្នុងបុរេភូតិសាស្ត្ររបស់ព្រះគ្រីស្ទ បុរាណសាស្ត្រដែលបានត្រូវផ្ទេរពីមុនបានឈាន
ដល់ទីបញ្ចប់ចុងក្រោយរបស់ពួកគេនៅក្នុងឆ្នាំ 70
ជាមួយនឹងការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡឹម។ នៅដើមដំបូង ក្នុងសម័យលោកម៉ូសេ បុរាណសាស្ត្រ
ដែលបានត្រូវផ្ទេរពីមុនបានស្ថាបនានៅក្នុងទីរាជធានីអស់រយៈពេលស្ថិរឆ្នាំ
ហើយយ៉ូស៊ែប និងកាឡូបេបានក្លាយជាគំរាមនៃបុរាណសាស្ត្រដែលបានត្រូវផ្ទេរពីមុន
ដែលបានកំណត់ទុកឱ្យនាំសារទៅកាន់នៃដីសន្តិភាព
ដូចដែលពួកសាវកនៃម៉ាយកាលក្រុមជំនុំអភិវឌ្ឍន៍បាននាំដំណឹងល្អទៅកាន់ពិភពលោក។

ការចាប់ផ្តើម និងការបញ្ចប់នៃអិស្រាអែលបុរាណ
ព្រមទាំងការចាប់ផ្តើមនៃអិស្រាអែលសម័យទំនើប
សុទ្ធតែជាដំណាក់កាលនៃការផ្លាស់ប្តូរពីរាជស្ថានដែលបានត្រូវបានផ្ទេរពីមុនមួយ
ទៅកាន់រាជស្ថានដែលត្រូវបានផ្ទេរពីមុនមួយ។ ដោយសក្តិភាពរបស់ពិរុដ្ឋប្បវេណី
ការណាមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់; ហើយខុសស្របនឹងក្តីសង្ឃឹមនេះនីមួយៗ
សុទ្ធតែជាដំណាក់កាលនៃការផ្លាស់ប្តូរដែលបានត្រូវបានផ្ទេរពីមុន
ហើយសក្តិភាពទាំងនេះមានបាតុភូតខោរបស់អាណាហ៍ និងអូមហេតា
ព្រះអង្គគង់លើបញ្ចប់ដំណាក់កាលនៃដើមកំណើត។
នឹងមានរាជស្ថានដែលបានត្រូវបានផ្ទេរពីមុនមួយ ដែលត្រូវបានរំលងទៅ

នៅពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ចូលក្នុងសមុទ្រធម៌ត្រូវជាមួយនឹងមួយរយស័កបួនពាន់នាក់។
ព្រះជាម្ចាស់មិនមែនជាព្រះនៃភាពច្របូកច្របល់ទេ; ព្រះអង្គមិនដែលផ្តល់បុន្មានឡើយ
ហើយព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គគឺមិនដែលខកបំណងឡើយ។

ការរំដោះចេញពីអហេសីប និងជ័យជម្នះទាំងឡាយដែលព្រះបានសម្រេចតាមរយៈយ៉ូស្ទ
ត្រូវបានកំណត់ដោយក្រុមជំនុំក្នុងអភេស្វេ ប៉ុន្តែក្រុមជំនុំអភេស្វេត្រូវបានកំណត់ទុកជាមុន
ថានឹងហត់បង់សេចក្តីសុំឡាញ់ដំបូងរបស់ខ្លួន។ នៅពេលយ៉ូស្ទត្រូវបានដាក់ឱ្យសម្រាក
មានជំនាន់មួយទៀតបានកើតឡើង ដែលសម្គាល់រយៈពេលកំណត់ដោយសូម្បីណា។
កិច្ចការដ៏អស្ចារ្យរបស់យ៉ូស្ទក្នុងការបោះសម្រេចអាក្រក់ទឹកដីសន្ទុយ
មិនដែលត្រូវបានបំពេញសម្រេចទាំងស្រុងឡើយ
ពីព្រោះបុរាណបុរាណបានពង្រីកចិត្តនឹងខ្លួនឯង
ហើយបោះបង់ចោលកិច្ចការដែលបានប្រគល់ឱ្យយ៉ូស្ទ។
ពួកគេបានហត់បង់សេចក្តីសុំឡាញ់ដំបូងរបស់ខ្លួន។
រយៈពេលនោះបានបន្តរហូតដល់អ៊ីស្រាអែលបដិសេធព្រះ
ហើយសំយុងអែលបានចាក់បុរេតាំងស្លូតជាស្ថាពរ
ដូច្នេះបាននាំចូលមកនូវក្រុមជំនុំក្នុងពិភពម្ចាស់។

«សារនោះបានមកដល់សូម្បីណា ជាក្រុមជំនុំនៅអាស៊ីតូច ហើយក៏ដូចគ្នានឹង
ដល់ក្រុមជំនុំគ្រីស្ទានទាំងមូល ក្នុងអំឡុងសតវត្សទីពីរ និងទីបី។
នោះជាកាលរំលោភយុគដែលសាសនាពហុទេវតាមកកំពុងផ្ទុះឡើងក្នុងរយៈពេលរបស់ខ្លួន
ដើម្បីបិទបិទបញ្ចប់ភាពក្នុងពិភពលោក។
គ្រីស្ទសាសនាបានរីករាលដាលដោយលុបចោលគ្រឹះឱ្យអស្ចារ្យ
រហូតដល់ត្រូវបានស្គាល់ទូទាំងពិភពលោក។
មនុស្សស្គាល់បានទទួលយកសេចក្តីជំនឿលើព្រះគ្រីស្ទ
ដោយសារការប្រើចិត្តពីក្នុងចិត្ត មនុស្សស្គាល់ទៀត
ដោយសារអំណាចនៃការជជែកអះអាងដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ហើយមនុស្សស្គាល់ទៀត
ដោយសារពួកគេអាចមើលឃើញថាបុព្វហេតុនៃសាសនាពហុទេវតាមកកំពុងតែស្រុកស្រុត
ហើយនយោបាយបាននាំពួកគេទៅកាន់ភាគីដែលសន្ទុយថានឹងទទួលជ័យជម្នះ។
សុំថានភាពទាំងនេះបានផ្ទុះឡើងភាពខាងវិញ្ញាណរបស់ក្រុមជំនុំចុះខ្ពស់។
ព្រះវិញ្ញាណនៃការព្យាករណ៍ ដែលជាលក្ខណៈសម្គាល់នៃក្រុមជំនុំសម័យសាវក
បានហត់បង់ទៅបន្តកិច្ចមុតង្វា។ នេះជាអំណោយទានមួយ
ដែលនាំក្រុមជំនុំដែលត្រូវបានប្រគល់ទុកឱ្យ ទៅក្នុងសេចក្តីប្រមូលនៃសេចក្តីជំនឿ។
នៅពេលដែលមានពួកហោរាពិតទៀតហើយ
សេចក្តីបង្កើនក្នុងក្រុមហោរាបានរីករាលដាលយ៉ាងឆាប់រហ័ស;
ទស្សនវិជ្ជារបស់ជនក្រិកបាននាំឱ្យមានការបកស្រាយព្រះគម្ពីរខ្ពស់គង់
ហើយសេចក្តីសុចរិតដោយខ្លួនឯងរបស់ពួកផារីស៊ីប្រាណ
ដែលព្រះគ្រីស្ទបានថ្កោលទោសជាញឹកញាប់
បានលេចឡើងមុតង្វាទៀតនៅកណ្តាលក្រុមជំនុំ។ គ្រឹះត្រូវបានដាក់ឡើង
ក្នុងអំឡុងពេលសតវត្សសម័យរដ្ឋកាលរបស់កុងស្តង់ទីន សម្រាប់អំពើអាក្រក់ទាំងនោះ
ដែលបានអភិវឌ្ឍយ៉ាងពេញលេញក្នុងអំឡុងពេលសតវត្សបន្ទាប់។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ
ការផ្ទុះឡើងបុកមុនព្រោះពួកគេដល់ស្ថានភាពបានក្លាយជាជឿនពេញនិយមនៅតាមតំបន់
រាជវាំងនៃអាណាចក្ររ៉ូម។ ទោះបីជាហាក់ដូចជាមូលដ្ឋានណាមួយដោយ
ក៏វាបានកើតជាការពិតដដែល។
វាជាលទ្ធផលនៃទំនាក់ទំនងដែលមានស្រាប់រវាងពួកគ្រីស្ទាន និងពួកអ្នកមិនជឿ។»

«ក្នុងពិភពរួម សាសនារបស់គ្រប់ជាតិសាសន៍គួររៀនសូត្រគ្នា
 ប៉ុន្តែក្នុងគ្រឹះស្ថានមិនមែនជាជាតិសាសន៍មួយទេ
 គឺគ្មានតែជានិកាយមួយនៃជាតិសាសន៍ដែលគួររៀនសូត្រប៉ុណ្ណោះទេ។ ដូច្នេះ
 នៅពេលដែលពួកគេបន្តតែងតែរៀនសូត្រសាសនារបស់មនុស្សគ្រប់វណ្ណៈ
 ហើយនៅពេលដែលពួកគេប្រជុំគ្នាដោយសម្បជាន់
 និងផ្តាច់ខ្លួនចេញទាំងស្រុងពីទំនៀមទម្លាប់
 និងការអនុវត្តគ្នាសាសនារបស់សាច់ញាតិជីកប់ផុត និងមិត្តភក្តិទុច្ចរិតសុទ្ធសាសនាបំផុតរបស់ពួកគេ
 នោះពួកគេហែនក្បាលយោធាក្នុងការសង្ស័យ ហើយជាញឹកញាប់នៃការបៀតបៀន
 ដោយអាជ្ញាធរមិនជឿព្រះ។ ជាញឹកញាប់
 ពួកគេហែននាំការបៀតបៀនមកលើខ្លួនឯង
 នៅពេលដែលក្នុងចិត្តរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងមិនមានសូម្បីតែការប្រឆាំងឡើយ។
 ដើម្បីបង្កហេតុអ្វីពីសូម្បីតែនេះ
 បុរេគ្រឹះស្ថានគួររៀនសូត្រពីការលម្អិតអំពីការប្រហារជីវិតរបស់ Cyprian ប៊ីសុពនៃ
 Carthage។ នៅពេលដែលសាលាក្រុមរបស់គាត់គួររៀនសូត្រ
 សម្រាប់ក្រុមមួយមានកំណើតឡើងពីហ្វូងមនុស្សគ្រឹះស្ថានដែលកំពុងស្ថាប័ន
 ដោយពួកគេនិយាយថា "យើងនឹងស្ថាប័នជាមួយគាត់"។»

វិញ្ញាណដ៏ស្រស់ស្អាតបរិស័ទជាច្រើនដែលអះអាងជំនឿបានទទួលយកសេចក្តីស្នាម
 ហើយសូម្បីតែបានបង្កើនមានសេចក្តីស្នាមរបស់រដ្ឋាភិបាលដោយឥតចាំបាច់
 នោះបុរេហ្វែនជាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងខ្លាំងនឹងការចេញក្រឹត្យបៀតបៀន នៅឆ្នាំ
 303 គ.ស. ដោយអធិរាជ Diocletian និងជំនួយការរបស់គាត់ Galerius។
 ក្រឹត្យនោះមានលក្ខណៈជាសកលតាមសូម្បីតែរបស់វា
 ហើយគួររៀនសូត្រដោយភាពតឹងរឹងច្រើនឬតិច អស់រយៈពេលដប់ឆ្នាំ»។ Steven
 Haskell, The Story of the Seer of Patmos, 50, 51.

បើទោះបីជាសូម្បីណាមួយក្នុងចំណោមក្រុមជំនុំពីរដែលមិនទទួលការស្ថិតិបន្តទោសពីព្រះ
 អម្ពតាស់ក៏ដោយ កំណត់ត្រាបុរេគ្រឹះស្ថានគួររៀនសូត្រថា
 អ្នកទាំងឡាយដែលបានទទួលមរណភាពជាសាក្សីនៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ
 តំណាងឲ្យអ្នកខ្លះដែលមូលហេតុចិត្តរបស់ពួកគេហែនផ្អែមល្ហែងការជំរុញរបស់មនុស្ស
 មិនមែនលើការជំរុញផ្លូវភាពទេ។
 សៀវភៅចៅហ្វាយចាប់ផ្តើមដោយបញ្ជាក់អំពីមរណភាពរបស់យ៉ូស្រែ
 ហើយមានខ្លះដែលគួររៀនសូត្រឡើងវិញពីរដងនៅក្នុងសៀវភៅនោះ
 ដែលកំណត់បុរេគ្រឹះស្ថានពួកចៅហ្វាយ។ លើកទីពីរដែលខ្លះគួររៀនសូត្រដកស្រង់
 គឺជាខ្ទង់ក្រោយនៃសៀវភៅ។ ខ្ទង់បួននៃសៀវភៅសម្គាល់ចុងបញ្ចប់របស់យ៉ូស្រែ
 ហើយខ្ទង់ក្រោយសង្កេតបុរេគ្រឹះស្ថាននោះ។

ឥឡូវនេះ បន្ទាប់ពីការស្នាមរបស់យ៉ូស្រែ ហេតុអ្វីបានឡើងថា
 កូនចៅអីស្រាអែលបានទទួលស្លាប់ព្រះយេស៊ូ ដោយនិយាយថា៖ «ក្នុងចំណោមយើង
 តើនរណាដែលឡើងទៅមុនគេ ប្រឆាំងនឹងពួកកាណាន ដើម្បីបិទបាំងនឹងពួកគេ?...
 នៅគ្មាននោះ គ្មានស្មោះច្រើននៅក្នុងអីស្រាអែលទេ
 ប៉ុន្តែមនុស្សគ្រប់គ្នាបានប្រព្រឹត្តតាមអ្វីដែលគ្រឹះស្ថានក្នុងកូនកែរបស់ខ្លួន...
 នៅគ្មាននោះ គ្មានស្មោះច្រើននៅក្នុងអីស្រាអែលទេ
 មនុស្សគ្រប់គ្នាបានប្រព្រឹត្តតាមអ្វីដែលគ្រឹះស្ថានក្នុងកូនកែរបស់ខ្លួន។ ចៅហ្វាយ
 1:1; 17:16; 21:25។

ដូចនេះនៅក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្ររបស់សូមីរីណា «ខុលួនឯង»

គឺជាបុរាណបទសំខាន់មួយក្នុងចំណោមច្បាប់។ ព្រោះពួកគេមានសុភមង្គល
ពួកគេមានសម្បត្តិចិត្តផ្ទៃអ្វីក៏ដោយដដែលពួកគេចង់ផ្ទៃវិញ។ ការខ្វះការដឹកនាំនេះហើយ
ដដែល Haskell បានកំណត់សម្គាល់នៅក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្ររបស់សូមីរីណា
ថាគួរមានតំណាងដោយការខ្វះព្រះវិញ្ញាណនៃការព្យាករណ៍ដដែលសកម្ម។
នៅក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្រទាំងពីរ ការខ្វះការដឹកនាំបានបើកទ្វារឱ្យមានការសម្រេចចិត្ត
ដោយផ្អែកលើមូលហេតុជុំវិញផ្ទាល់របស់មនុស្សមនុស្ស។ អភេស្វរ
តំណាងឱ្យការរំលោភចេញពីអសីតុភូត។
បុរេវត្ថុសាស្ត្រដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងព្រះគម្ពីរច្បាប់ហែវាយ
គួរមានតំណាងដោយក្រុមជំនុំសូមីរីណា។ ចាប់ពីសុភមង្គល
រហូតដល់ការដាច់ខ្ចីជាល្បឿនលឿននៅហាប៊ីឡូន គួរមានតំណាងដោយក្រុមជំនុំពិភាក្សា
ហើយការដាច់ខ្ចីជាល្បឿនលឿននៅហាប៊ីឡូន គួរមានតំណាងដោយក្រុមជំនុំផ្សេងៗទៀត។

សរុបតាមហេតុភូតដែលអនុវត្តសក្តានុពលបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ មានការបង្កើតជាបួន និងបី
នៅក្នុងក្រុមជំនុំ ត្បាញ និងត្បាញទាំងឡាយ
ហើយក្រុមជំនុំបួនដំបូងក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្រាអែលបុរាណ
ចាប់ផ្តើមពីការដាច់ខ្ចីជាល្បឿនលឿននៅអេស៊ីប
ហើយបញ្ចប់ដោយការដាច់ខ្ចីជាល្បឿនលឿននៅហាប៊ីឡូន ពីព្រោះ អាណាហ្គា និង អូមហេតា
តែងតែកំណត់អត្តសញ្ញាណចុងបញ្ចប់ដោយចាប់ផ្តើម។
ក្រុមជំនុំបួនដំបូងក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្រាអែលសម័យទំនើប
ចាប់ផ្តើមពីការស្ថិតនៅក្នុងរោងចក្ររបស់ជនជាតិយូដា ហើយក្រុមជំនុំទាំងបួន
នោះបញ្ចប់ដោយការស្ថិតនៅក្នុងរោងចក្ររបស់ជនជាតិយូដាខាង
វិញ្ញាណ អស់រយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំ។

អ្វីដែលបន្តទៀតពី Thyatira គឺ Sardis
ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅពេលពួកគេចេញមកពីការជាល្បឿនលឿនស្ថិតនៅហាប៊ីឡូន ដដែល
Thyatira ជានិមិត្តរូប។ Sardis គឺជាក្រុមជំនុំដែលមានឈ្មោះថាវាស់ ប៉ុន្តែវាមិនមានរស់ទេ។
ការបុរាណសាស្ត្របានបញ្ជាក់ពីការកុហក។ គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ថា
ក្នុងចំណោមក្រុមជំនុំទាំងបួនព្រះពាក្យ Sardis គឺជាពាក្យដែលគ្មាននិយមន័យ។
និយមន័យផ្សេងៗគ្នាបានកំណត់ឱ្យ Sardis ដោយផ្អែកលើបរិបទនៃបុរេវត្ថុសាស្ត្រ
និងឧត្តមវិញ្ញាណ។
ប៉ុន្តែគេមាននិយមន័យតាមវិទ្យាសាស្ត្រនៃបុរាណសាស្ត្ររបស់ឈ្មោះនោះឡើយ។
វាមានឈ្មោះ ប៉ុន្តែវាគ្មាន។

«ប៉ុន្តែព្រះវិហារទីពីរមិនស្មើនឹងព្រះវិហារទីមួយក្នុងសច្ចក្សីរងរឿងដ៏អស្ចារ្យឡើយ
យ; ហើយក៏មិនគួរមានព្រះបរិសុទ្ធដោយសញ្ញាដែលអាចមើលឃើញបាននៃវត្ថុតាម
ន័យភាពទាំងនោះ ដដែលជាប់ព្រះវិហារទីមួយដដែរ។
គ្មានការសម្រេចដៃណាមួយនៃអំណាចលើសធម្មជាតិ
ដើម្បីសម្គាល់ការខូចខាតរបស់វាឡើយ។ គ្មានពាក្យណាដែលអ្នកប្រកាសឃើញថា
កញ្ចប់ទឹកក្រហមដែលទើបសង់ឡើងថ្មីនោះឡើយ។
គ្មានភូមិដែលស្ថិតនៅចម្ងាយពីស្ថានភាពប្រឆាំងនឹងអំណាចរបស់វាឡើយ។
សតិណា លង់គង់នៅរវាងច្បាប់ក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតទៀតហើយ; ហិបសញ្ញា
គម្របព្រះគុណ និងបន្ទុះសក្ខីភាព មិនគួរមានរកឃើញនៅក្នុងនោះទេ។
គ្មានសំឡេងណាមួយបន្តលឺចុះពីស្ថានភាព ដើម្បីផ្ទៃវិញ្ញាណបូជាច្បាស់ដដែលសាកសួរ

មានសុគតានុកូលព្រះហឫទ័យរបស់យល្យោឡើយ»។ The Great Controversy, 24.

បន្ទាប់ពីការជាប់យុទ្ធជាងនៃហាប៊ីឡូន ពួកគេមានសង្គ្រាមយូរអង្វែង
និងព្រះវិហារឡើងវិញ។ បន្ទាប់មក ពួកគេមានព្រះនាមមុតងទៀត
ពីព្រោះព្រះជាម្ចាស់មានសន្ទុយថា
ទ្រង់នឹងដាក់ព្រះនាមរបស់ទ្រង់នៅក្នុងក្រុងយូសាឡើយ។ ប៉ុន្តែ
ព្រះនាមរបស់ទ្រង់តំណាងឲ្យព្រះលក្ខណៈរបស់ទ្រង់
ហើយការខ្វះវត្ថុមានផ្ទាល់របស់ទ្រង់មានបញ្ហាជាក់ថា ពួកគេមាននាមដដែលតំណាងឲ្យជីវិត
ប៉ុន្តែនៅក្នុងការពិត ពួកគេលែងមានវត្ថុមានដដែលបង្កកើតជីវិតទៀតហើយ។
តាមការពិត អ្វីដែលពួកគេមាន គឺមានតែការបុរកាសជំនឿ និងការផ្ទេរវិញ្ញាណប៉ុណ្ណោះ។

សំឡេងចុងក្រោយនៃក្រុងយូសាឡើយសាឌីសមានសន្ទុយអំពីអំណើយម្ចាស់
ដដែលនឹងមកមុនថ្ងៃដ៏ធំ និងគួរឲ្យភ័យខ្លាចរបស់ព្រះអម្ចាស់។ សម្រាប់អ្វីស្តាប់អំណើយបុរាណ
ការបំផ្លាញក្រុងយូសាឡើយគឺជាថ្ងៃដ៏ធំ និងគួរឲ្យរន្ធត់របស់ព្រះអម្ចាស់។
ដោយហេតុនេះ បុរសស៊ី White មានយោងទៅកាន់ការបំផ្លាញក្រុងយូសាឡើយនៃឆ្នាំ
70AD ជាប្រភពបង្ហាញថ្ងៃដ៏ធំ និងគួរឲ្យរន្ធត់របស់ព្រះអម្ចាស់
ដដែលគួរមានតំណាងដោយគ្រោះកាចទាំងបួនពីរចុងក្រោយ។
ព្រះវិហារហ៊ីឡូនដែលហ៊ុរហ្វៀបានចាប់ផ្តើមដោយសំឡេងរបស់យ៉ូហានហាទីសូ
ស៊ីកែននៅទីរោងចក្រស្តាន ដូចនេះហើយមានកុលាយជាតំរូវបង្ហាញសំឡេងរបស់ William
Miller។ សំឡេងរបស់យ៉ូហានហាទីសូ និង William Miller
កំពុងនាំសាររបស់ឡាវីសមេកងលំប្រដាជនមួយ ដដែលជឿថាអ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែអប្បបរមា
ខណៈពេលដែលអ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែខុសទាំងស្រុង។ ទាំងយ៉ូហានហាទីសូ និង William Miller
មានដាក់ពួចទៅនឹងលំប្រដាជនដ៏មិស្សន៍។ សារទៅកាន់សាឌីសគឺថា
«សូមប្រុងខ្លួននៅក្នុងសាឌីស
ក៏មានឈ្មោះប៉ុន្មាននាក់ដែលមិនបានបំពេញសម្បត្តិកប់ពាក់របស់ខ្លួន;
ហើយពួកគេនឹងដើរជាមួយខ្ញុំក្នុងសម្បត្តិកប់ពាក់ពណ៌ស ដុបិតពួកគេសមគួរ»។
យ៉ូហានហាទីសូ និង William Miller
តំណាងឲ្យអ្នកទាំងឡាយដែលបានចេញមកពីសម័យកាលដែលគួរមានតំណាងដោយសាឌីស
ហើយសមគួរដើរជាមួយព្រះគ្រីស្ទ។

មនុស្សសាបពាន់នាក់គួរមានដឹកនាំឲ្យទទួលយកសច្ចៈគឺពិតដែលវិល្លីយ៉ាម មីល្លើរ
មានអធិបូហាយ ហើយពួកគេមិនបង្កើនរបស់ព្រះគួរមានលើកឡើងក្នុងវិញ្ញាណ
និងប្រទេសភាពរបស់ អំណើយ ដើម្បីបុរកាសសារនោះ។ ដូចជា យ៉ូហាន
អុនក្រៀបចម្លងជាមុនរបស់ព្រះយស្សី
អុនកទាំងឡាយដែលមានអធិបូហាយសាវ័នឡាវិកនេះ
មានអារម្មណ៍ថាគួរតែដាក់ពួចទៅនឹងលំប្រដាជនដ៏មិស្សន៍
ហើយអំពាវនាវដល់មនុស្សស្រីឲ្យបង្កកើតផលដល់សមនឹងការបុរចិត្ត។
ទីបន្ទាល់របស់ពួកគេមានលក្ខណៈបង្កឲ្យភ័យខ្លាចក្រៃលែង
និងបំពេញយ៉ាងខ្លាំងដល់ពួកជំនុំទាំងឡាយ
ព្រមទាំងបង្ហាញអត្ថសញ្ញាណពិតរបស់ពួកជំនុំនោះផង។
ហើយនៅពេលការព្រមានដ៏ឧឡារិកឲ្យរត់ចេញពីព្រះពិរោធដដែលនឹងមក
គួរមានបុរកាសឡើង
មនុស្សជាច្រើនដែលបានប្តូរជាមួយពួកជំនុំបានទទួលសារនៃការព្យាយាមនោះ;
ពួកគេមានយល់ឃើញការវិលត្រឡប់មកវិញរបស់ខ្លួន

ហើយដោយទឹកភ្នែកដ៏ជូរចង្អុលនៃការប្រកែក
និងដោយសេចក្តីរំលោភទោសដ៏រលូននៃព្រលឹង
ពួកគេបានបន្តទាបខ្លួននូវចំពោះព្រះ។
ហើយនៅពេលព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះសណ្ឋិតលើពួកគេ ពួកគេបានជួយបន្តលើសម្បត្តិថា
«ចូរក្រោកខ្លួនឡើង ហើយថ្វាយសិរីល្អដល់ទ្រង់
ដុំបិតម៉ែនៃការជំនុំជម្រះរបស់ទ្រង់បានមកដល់ហើយ»។ Early Writings, 233.

ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរនៃកូនៗព្រះគម្ពីរវិវរណៈ
តំណាងឲ្យបុរសគូស្រីសាស្ត្រនៃមីយ៉ាសាវរក្សត្រដល់ការយាងមកលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ហើយក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរនោះក៏តំណាងឲ្យបុរសគូស្រីសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្រាអែលបុរាណ
ចាប់តាំងពីហោរាម្ចាស់រក្សត្រដល់ការយាងមកលើកទីមួយរបស់ព្រះគ្រីស្ទ។

«ការសាកល្បងទាំងឡាយរបស់កូនៗនៃអ៊ីស្រាអែល
និងគិរិយាបថរបស់ពួកគេមុនពេលការយាងមកលើកទីមួយរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
បង្ហាញជាគំរូអំពីស្ថានភាពរបស់បុរសជនរបស់ព្រះកូនៗបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ
មុនពេលការយាងមកលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទ។»

«អន្តរាគមន៍របស់សាតាំងគួរឲ្យមានដាក់សម្រាប់យើង
ដូចជាពិតប្រាកដដូចដែលគួរឲ្យមានដាក់សម្រាប់កូនៗនៃអ៊ីស្រាអែល
មុនពេលដែលពួកគេចូលទៅក្នុងដីនៃដីកាណាន។
យើងកំពុងតែជួបនឹងឲ្យបុរសគូស្រីសាស្ត្ររបស់បុរសជននោះកើតឡើងមុនដទៃទៀត។»

«បុរសគូស្រីសាស្ត្ររបស់ពួកគេ គួរតែជាការព្រមានដ៏ធ្ងន់ធ្ងរមួយសម្រាប់យើង។
យើងមិនគួររំពឹងឡើយថា
នៅពេលដែលព្រះអម្ចាស់មានពន្ធលើសម្រាប់បុរសជនរបស់ទ្រង់
សាតាំងនឹងឈរនៅស្តង់ដារដោយស្ម័គ្រចិត្ត
ហើយមិនប្តឹងប្រឹងប្រែងអ្វីសោះដើម្បីរារាំងពួកគេមិនឲ្យទទួលវា។
ចូរឲ្យយើងប្រុងប្រយ័ត្ន កុំឲ្យយើងបដិសេធពន្ធលើដល់ព្រះជាម្ចាស់ផ្សេងៗ
ព្រោះវាមិនមកតាមរបៀបដែលបំពេញចិត្តយើងទេ...
បើមានអ្នកណាដែលមិនបានឃើញ និងមិនទទួលយកពន្ធលើដល់ដោយខ្លួនឯង
សូមកុំឲ្យពួកគេឈររារាំងផ្លូវអ្នកដទៃឡើយ។»

«ខ្ញុំអំពាវនាវដល់ស្ថានសួគ៌
និងដីនៃដីឲ្យជឿជាសាក្សីទាំងនឹងអនុករាល់គុណនៃចុងនេះ ថា ខ្ញុំបានដាក់ជីវិត
និងសេចក្តីសុលាប័ ព្រះពរ និងបណ្តាសា នៅមុខអ្នករាល់គ្នា; ដូចនេះ
ចូរជឿសរសើរយកជីវិត ដើម្បីឲ្យទាំងអ្នក និងពូជពង្សរបស់អ្នកបានរស់;
ដើម្បីឲ្យអ្នកសុំឡាញ់ព្រះយេស៊ូវ ជាព្រះនៃអ្នក
ហើយដើម្បីឲ្យអ្នកស្មោះត្រង់បង្កគាប់តាមព្រះសូរសៀងរបស់ទ្រង់
ហើយភ្ជាប់ខ្លួនជាប់នឹងទ្រង់; ដុំបិតទ្រង់ជាជីវិតរបស់អ្នក
និងជាបណ្តដោយចុងរបស់អ្នក; ដើម្បីឲ្យអ្នកបានរស់នៅក្នុងស្រុកដល់ព្រះយេស៊ូវ
វាបានស្តង់ដារបុរសរបស់អ្នក គឺអ័ប្បហារ អ៊ីស្រាអែល និងយ៉ាកុប
ថានឹងប្រទានឲ្យពួកគេ។»

«ចម្រៀងនេះមិនមែនជាបុរសគូស្រីសាស្ត្រទេ ប៉ុន្តែជាពាក្យទំនាយ។ ទោះបីវាបានរំលឹកអំពី
ព្រះរាជកិច្ចដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះជាមួយនឹងបុរសសាស្ត្ររបស់ទ្រង់ក្នុងអតីតកាលក៏ដោយ
ដោយ វាក៏បានបង្ហាញជាមុនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដ៏មហិមាននៃអនាគត

គឺជួយជម្រុញចុងក្រោយរបស់អ្នកស្មោះគ្រង
នូវពេលវេលាដែលព្រះគ្រីស្ទនឹងយាងមកជាលើកទីពីរ ដោយព្រះចៅសេដា និងស៊ីរីលុអ។»

«សាកប៉ុលហានថ្មលង្វែងយ៉ាងច្បាស់ថា
បទពិសោធន៍របស់ជនជាតិអ៊ីស្រាអែលក្នុងដំណើរជីវិតដំណើររបស់ពួកគេ ត្រូវបានកត់
ត្រាទុកសម្រាប់បុរេប្រវត្តិសាស្ត្រនៃអ្នកដទៃទៀតក្នុងយុគសម័យនៃលោកិយនេះ
គឺអ្នកទាំងឡាយដែលចុងបញ្ចប់នៃលោកិយមានមកដល់លើពួកគេហើយ។
យើងមិនចាត់ទុកថា
គ្រោះថ្នាក់របស់យើងមានតិចជាងគ្រោះថ្នាក់របស់ពួកហេព្រើរទេ ប៉ុន្តែផ្ទៃដងវិញ»។
Healthful Living, 280, 281.

ការរំដោះចេញពីបុរេសេអេស៊ីប ត្រូវបានគំរោងដោយក្រុមជំនុំអភេស្វេរ
ហើយនិមិត្តរូបនៃក្រុមជំនុំអភេស្វេរ នៅក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រនោះ គឺយ៉ូស្វេ
បន្ទាប់ពីពួកអ្នកដទៃដែលបានចេញពីបុរេសេអេស៊ីប
បានបរាជ័យក្នុងការសាកល្បងជាបន្តបន្ទាប់ដល់លើក
ព្រះអម្ចាស់បានដកសេចក្តីសញ្ញាចេញពីពួកប្រហោរ ហើយប្រទានវាទៅឲ្យយ៉ូស្វេ
និងកាលប៉ែ។

ចូរប្រាប់ពួកគេថា “ដូចជាខ្ញុំមានព្រះជន្មរស់ពិតប្រាកដ ដូចនេះដែរ
ព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលថា
អ្វីដែលអ្នករាល់គ្នាបាននិយាយក្នុងគ្រូចៀករបស់ខ្ញុំ
នោះខ្ញុំនឹងផ្ទុះចំណុចអ្នករាល់គ្នាតាមនោះ៖
សាកសពរបស់អ្នករាល់គ្នានឹងដួលនៅក្នុងទីហោស្ថាននេះ ហើយអស់អ្នកទាំងឡាយ
ក្នុងចំណោមអ្នករាល់គ្នាដែលត្រូវបានរាប់តាមចំនួនទាំងមូលរបស់អ្នករាល់គ្នា
ចាប់ពីអាយុមុកឆ្មាំឡើងទៅ ដល់បានអ្វីទាំងនឹងខ្ញុំ មនុស្សក្នុងណាស់
អ្នករាល់គ្នានឹងមិនចូលទៅក្នុងស្រុកនោះទេ ដល់អំពីស្រុកនោះ
ខ្ញុំបានស្រឡាត់នឹងឲ្យអ្នករាល់គ្នាទៅក្នុងនោះ លើកលែងតែកាឡប៉ែ
កូនរបស់យេស៊ូ និងយ៉ូស្វេ កូនរបស់នូនប៉ូណូណោះ។” ជនគណនា ១៤:២៨-៣០។

បងស៊ីរីរ៉ាយក៍ បញ្ជាក់ថា យ៉ូស្វេ និង កាឡប៉ែ គំរោងឲ្យអ្នកទាំងឡាយ
«ដែលចុងបញ្ចប់នៃលោកិយមានមកដល់លើពួកគេ» ដល់
«ផ្ទុះចំណុចសម្រាប់ព្រះដោយយញ្ញបូជា»។

«ដុបិតបុរេវត្តិសាស្ត្រនៃត្រូវបានកត់ត្រាទុកសម្រាប់ជាការដាស់តឿនដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
ដែលចុងបញ្ចប់នៃលោកិយមានមកដល់លើយើងហើយ។
បុរេជនរបស់ព្រះសព្វថ្ងៃនៃព្រឹកញាប់ប៉ូណូណា
ដែលរស់ឡើងវិញនូវបទពិសោធន៍របស់កូនចៅអ៊ីស្រាអែល! ព្រឹកញាប់ប៉ូណូណា
ដែលពួកគេអ្វីទាំង និងគុំអ្វីពួកគេអែ! ព្រឹកញាប់ប៉ូណូណា ដែលពួកគេថយក្រោយ
នូវពេលវេលាអម្ចាស់បង្កគាប់ឲ្យពួកគេទៅមុខ!
បុរេហេតុរបស់ព្រះកំពុងរងទុក្ខដោយខ្មែរមនុស្សដូចជា កាឡប៉ែ និងយ៉ូស្វេ
គឺជាមនុស្សស្មោះគ្រង និងមានសេចក្តីទុកចិត្តក្នុងលើមិនរងគ្រោះរងគ្រោះ
ព្រះកំពុងត្រាស់ហៅមនុស្សដែលនឹងប្រគល់ខ្លួនដល់ទ្រង់
ដើម្បីឲ្យបានពោរពេញដោយព្រះវិញ្ញាណរបស់ទ្រង់។ បុរេហេតុរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
និងមនុស្សជាតិ ទាមទារមនុស្សដែលបានព្រមជាបរិសុទ្ធ ហើយចេះលះបង់ខ្លួន
មនុស្សដែលនឹងចេញទៅក្រៅជំរុំ ដោយទុកវាទៅការិះគន់គឺដៀល។
សូមឲ្យពួកគេជាមនុស្សខ្មាំងក្នុង ក្នុងហាន សមស្របសម្រាប់កិច្ចការដ៏ថ្លៃថ្លៃ

ហើយសូមឲ្យពួកគេចងសម្ពត្តិធម៌ត្រូវជាមួយព្រះ ដោយការថ្វាយបង្គំបូជា»។ Review and Herald, ថ្ងៃទី 20 ខែសីហា ឆ្នាំ 1902។

កិច្ចចរាចរណ៍រៀងដដែលគួរឲ្យមានបន្តបន្ទាប់
ដូចមានតំណាងដោយកិច្ចចរាចរណ៍រៀងដដែលគួរឲ្យមានបន្តបន្ទាប់ជាមួយយ៉ូស៊ែប និងកាលបេ
គឺជាកិច្ចចរាចរណ៍រៀងជាមួយមនុស្សសម្បជញ្ញវត្ថុនៃប្អូនមីនប្អូនពាន់
និងបណ្តាមនុស្សជាច្រើនឥតគណនា។ វាគួរឲ្យមានបន្តបន្ទាប់
បន្ទាប់ពីបុរាណដដែលមានជួររើសរើសក្នុងកិច្ចចរាចរណ៍រៀងដើម
គួរឲ្យមានលំដាប់ចេញពីព្រះ ហើយគួរឲ្យមានកំណត់ឲ្យស្ថាប័ននៅទីរហោស្ថាន។
កិច្ចចរាចរណ៍រៀងជាមួយមនុស្សសម្បជញ្ញវត្ថុនៃប្អូនមីនប្អូនពាន់
គួរឲ្យមានសម្រេចឡើងនៃក្នុងបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រដូចគ្នាបំផុត
ដដែលក្នុងនោះបុរាណដដែលមានជួររើសរើសមុនមួយក្រុម គួរឲ្យមានបដិសេធ។

អភេស្តេស មានន័យថា គួរឲ្យបុរាណ ហើយកិច្ចការដដែលយ៉ូស៊ែប
និងពួកជំនុំដំបូងមានសម្រេច គឺជា «កិច្ចការគួរឲ្យបុរាណ»។
នៅពេលយ៉ូស៊ែបដឹកនាំសក្តារបស់ព្រះចូលទៅក្នុងដីនៃដីសន្ទុយ
គាត់បានចេញទៅដោយការឈ្នះ។ តាមទីមួយស្របគ្នានឹងពួកជំនុំអភេស្តេស
ហើយគួរឲ្យមានតំណាងដោយសេរីពណ៌សដដែលចេញទៅដោយការឈ្នះ។
នេះជាការពិតទាំងចំពោះយ៉ូស៊ែប និងចំពោះពួកជំនុំសម័យសាវក។
តាមទីមួយស្របគ្នានឹងពួកជំនុំអភេស្តេស ទាំងនៅក្នុងអីស្រាអែលបុរាណ
និងអីស្រាអែលសម័យទំនើប។

សូម្បីណា បានចេញមកពីពាក្យ "មីរ" ដដែលជាបុរាណមួយបុរាណ
ដដែលគួរឲ្យមានបុរាណស្របគ្នា។ តាមទីពីរ គួរឲ្យមានតំណាងដោយសេរីពណ៌ក្រហមមួយ
ដដែលគួរឲ្យមានបុរាណ "ដាវជ័យ" និង "អំណាច" ដើម្បីដកយក
"សេចក្តីសុខសាន្តភាពនៃដី" ដដែលមានន័យថា មនុស្សនៅក្នុងបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រនោះនឹង
"សម្រេចបាននូវព្រះវិញ្ញាណ"។ តាមទីពីរ ដំណើរបុរាណទៅនឹងក្រុមជំនុំសូម្បីណា
ហើយវាតំណាងឲ្យអំណាចដដែលគួរឲ្យមានបុរាណដល់សក្តារបស់ព្រះ
ដោយអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេឈ្នះលើ និងសម្រេចបានបុរាណសក្តារបស់ព្រះ។
ការនេះមានសម្រេចនៅក្នុងសម័យបន្ទាប់ពីក្រុមជំនុំសម័យសាវក
ហើយក៏នៅក្នុងបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រពួកចៅហ្វាយផងដែរ។ ក្នុងបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រទាំងពីរ
ព្រះមានអនុញ្ញាតឲ្យអំណាចដដែលនៅខាងក្រៅបុរាណសក្តារបស់ព្រះ នាំសងគ្រាម
និងសេចក្តីស្លាប់មកលើបុរាណសក្តារបស់ព្រះ។ នៅក្នុងក្រុមជំនុំសម័យសាវក
សងគ្រាមនោះគួរឲ្យមានជំរុញដោយការបដិសេធសាសនារបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ដដែលនៅក្នុងសម័យមុនគឺអភេស្តេស បានមិនអាចយកឈ្នះបាន
ខណៈពេលវាបាននាំដំណឹងល្អទៅកាន់ពិភពលោក។
មូលហេតុជំរុញរបស់សក្តារបុរាណសក្តារបស់ព្រះ នៅក្នុងសម័យពួកចៅហ្វាយ
គឺផ្អែកលើសម័យមុនគឺអភេស្តេស
ដដែលនៅទីនោះព្រះមានសម្បជញ្ញវត្ថុដដែលចេញពីស្នេហាដើម្បីពុទ្ធ
និងលើបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រ ដដែលយ៉ូស៊ែបគួរឲ្យមានបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រ។ តាមទីពីរ
ដំណើរបុរាណទៅនឹងក្រុមជំនុំសូម្បីណា ទាំងនៅក្នុងអីស្រាអែលបុរាណ
និងអីស្រាអែលសម័យទំនើប។

ភរិយាកម្មស មានន័យថា «បន្ទុកយ៉ាងមាំ» ដូចនេះរោគតំណាងឲ្យបុរាណាទរបស់សុតចេមួយ។ ភរិយាបីដំណើរបុរាណាទរបស់សុតចេមួយ ហើយតំណាងឲ្យបុរាណាទរបស់សុតចេមួយ ដល់ក្នុងនោះ ការវិនិច្ឆ័យរបស់មនុស្សសត្វមានអនុវត្តតាមសុតចេទាំងឡាយនៃនៃនី ដោយបុរាណាទរបស់សុតចេមួយ។ ដូចនេះ ការវាស់វែង ឬការវិនិច្ឆ័យ ដល់ត្រូវបានតំណាងដោយជញ្ជីង «ពីរ» ដល់ចុង «ស្រូវសាលី» «ស្រូវហើរ» «បុរេ» និង «ស្រូវទាំងបាយជូរ» នោះ បញ្ជាក់អំពីអំណាចរាជសម្រាប់មនុស្សស ដល់តែងតែមានកំហុស ប្រៀបនឹងការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេ។ ចូរចងចាំថា ការវាស់វែងដោយសម្រាប់គ្រប់ ឬការវិនិច្ឆ័យដោយសម្រាប់គ្រប់ មិនត្រូវការជញ្ជីងពីរឡើយ។ ជញ្ជីងពីរតំណាងឲ្យការវិនិច្ឆ័យមិនសម្រាប់គ្រប់។

“ស្រូវហើរ” ជានិមិត្តរូបនៃឯករាជ “ផលដំបូង” នៃបុណ្យវេលា; “ស្រូវសាលី” ជានិមិត្តរូបនៃឯករាជ “នំបឹងគុរិពិរ” នៃបុណ្យវេលាបុណ្យវេលាទីហាសិប។ “បុរេ” ជានិមិត្តរូបនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយ “ស្រូវ” ជានិមិត្តរូបនៃតែរោងលទ្ធិ។ Pergamos ក្នុងសម័យអឺស្តារ៉ាអែលបុរាណ គឺជារយៈពេលនៃសុតចេទាំងឡាយរបស់អឺស្តារ៉ាអែលដែលបានសម្របសម្រួល ហើយបាននាំការជំនុំជម្រះមកលើបុរាណាទរបស់ពួកគេ។ ដល់ត្រូវបានតំណាងដោយរូបភាពចាប់ពីបុណ្យវេលាបុណ្យវេលាទីហាសិប។ សេចក្តីពិតទាំងឡាយនៃព្រះបន្ទូលរបស់ពួកគេ ត្រូវបានតំណាងដោយ “ស្រូវ” និង “បុរេ”។ ទាំងក្នុងអឺស្តារ៉ាអែលបុរាណ និងអឺស្តារ៉ាអែលសម័យទំនើប ពួកជំនុំនៃ Pergamos គឺជារយៈពេល ដល់សាតាំងពុយយាមសម្រេចនូវអឺស្តារ៉ាអែលមិនអាចផ្តើមបានតាមរយៈការបង្កបង្កើន ក្នុងបុរាណាទរបស់ Smyrna តំណាង។ នៅក្នុង Pergamos សាតាំងបានពុយយាមបំផ្លាញបុរាណាទរបស់ពួកគេ និងសេចក្តីពិតរបស់ពួកគេ តាមរយៈការសម្របសម្រួល មិនមែនដោយការបង្កបង្កើន ដូចដែល Smyrna តំណាងនោះទេ។ ការសម្របសម្រួលរបស់សុតចេទាំងឡាយនៃអឺស្តារ៉ាអែលបុរាណ ជាបុរាណាទរបស់ហេតុជាមុននៃការសម្របសម្រួលរបស់ Constantine ក្នុងអឺស្តារ៉ាអែលសម័យទំនើប។

ជ័យាទីវា មានន័យថា «យញ្ញបូជានៃការហាក់ទឹកចិត្ត» ហើយបង្កបង្កើនព្រះវិញ្ញាណនៃការផ្តើមកុករកមុម ដល់ព្រះទ្រង់បុរាណាទរបស់ពួកគេ។ ដល់ត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយព្រះព្រះនាមរបស់ពួកគេ។ យញ្ញបូជានៃការហាក់ទឹកចិត្ត តំណាងឲ្យឆន្ទៈក្នុងការបម្រើព្រះគ្រីស្ទ ក្នុងកាលៈទេសៈដ៏តឹងរឹង ដូចដែលត្រូវបានតំណាងដោយ ដានីយ៉ែល សាឡាក់ មសោក និងអាបខេនកេរ៉េ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំជាល្មើសដោយអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ; ហើយរាក់តំណាងឲ្យការលះបង់របស់ពួកគេដល់សិរីអាន ពួកហ៊ុយហ្គីណូ និងអុនក្លឺក ដល់ត្រូវបានផ្តើមទុកមុម ដាក់ពន្ធនាគារ បង្ខំឲ្យកុករកមុមនោះ និងសម្របសម្រួល ដោយអំណាចសុតចេប៉ាប ក្នុងបុរាណាទរបស់សុតចេមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំ។ ភរិយាបី ដំណើរបុរាណាទរបស់សុតចេមួយ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំជាល្មើសដោយអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ ហើយតំណាងឲ្យការបៀតបៀនដោយហាប៊ីឡូនបុរាណ បុរាណាទរបស់អឺស្តារ៉ាអែលបុរាណ និងការបៀតបៀនដោយហាប៊ីឡូនសម័យទំនើប បុរាណាទរបស់អឺស្តារ៉ាអែលសម័យទំនើប។ បុរាណាទរបស់សុតចេមួយ ក្នុងអំឡុងពេលជាប់ឃុំជាល្មើសដោយអស់រយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ ត្រូវបានឲ្យមានការផ្តាច់ចេញពីសេចក្តីពិត ដល់សុតចេនានារបស់អឺស្តារ៉ាអែល និងអធិរាជ ក្នុងសុតចេនី បានបង្កកឡើង។ ទាំងពីរបានរៀបចំផ្សេងៗ

សម្រាប់សម័យកាលមួយដែលគួរឲ្យមានគំណាងដោយ ជ័យាទី។

សារឌីស គុមានអត្ថបទន័យណាមួយដែលស្របនឹងការអះអាងថាខ្លួនមានឈ្មោះនោះទេ ប៉ុន្តែតែការអះអាងនោះជាការកុហក។ ព្រះវត្តមាននៃសេដ្ឋីណាមិនដែលមានសម្បត្តិទ្រព្យទាំងឡាយក្នុងព្រះវិហារទីពីរឡើយ។ ព្រះវត្តមានរបស់ព្រះគ្រីស្ទមិនដែលមានសម្បត្តិទ្រព្យទាំងឡាយក្នុងបុរេវត្តមានរបស់សារឌីសឡើយ។ ការកែប្រែក្នុងសម័យអនុធាតុ ជាសារសំខាន់ គឺជាលំដាប់នៃការបោះជំហានទៅមុខមួយជំហាន ហើយថយក្រោយពីជំហាន។ កិច្ចការដែលបុរេវត្តមានរបស់សារឌីសគួរតែស្របច្បាប់មានក្នុងការកែប្រែបុរេវត្តមានមិនដែលគួរឲ្យមានបញ្ចប់ជាស្ថាពរឡើយ។

ភីឡាឌែលភា មានន័យថា សចក្ខីសុរាជ្យបងប្អូន ហើយមិនអាចសុរាជ្យបងប្អូនរបស់អ្នកបានឡើយ បើសិនជាដំបូងអ្នកមិនសុរាជ្យព្រះជាម្ចាស់។

បើអ្នកណាមិននាំនិយាយថា «ខ្ញុំសុរាជ្យព្រះ» ប៉ុន្តែស្មើអប់បងប្អូនរបស់ខ្លួន អ្នកនោះជាមនុស្សកុហក ដូចអ្នកដែលមិនសុរាជ្យបងប្អូនរបស់ខ្លួន ដែលខ្លួនមានយើងហើយ នោះគឺអាចសុរាជ្យព្រះដែលខ្លួនមិនមានយើងដូចម្ចាស់ចេញទេ? ហើយនេះជាបញ្ញត្តិដែលយើងមានទទួលពីព្រះអង្គ គឺថា អ្នកដែលសុរាជ្យព្រះ គួរសុរាជ្យបងប្អូនរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ១ យ៉ូហាន ៤:២០, ២១។

ភីឡាឌែលហ្វៀ គំណាងឲ្យពួកជំនុំដែលសុរាជ្យព្រះជាម្ចាស់ ហើយដោយហេតុនេះ គុមានការចុកលោសលោស ឬការស្ថិតបន្តលោសណាមួយ គួរឲ្យមានដាក់មកលើភីឡាឌែលហ្វៀឡើយ។

ចូរសរសេរទៅកាន់ទេវតានៃក្រុមជំនុំនៅក្នុងភីឡាឌែលភា ថា៖ ព្រះអង្គដែលបរិសុទ្ធជា ព្រះអង្គដែលពិតប្រាកដ ព្រះអង្គដែលកាន់កូនសោររបស់ដាវីឌ ព្រះអង្គដែលបើក ហើយគុមាននរណាបិទបាន ហើយបិទ ហើយគុមាននរណាបើកបាន ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះថា៖ អញស្គាល់អំពើរបស់អ្នកហើយ៖ មើល អញមានដាក់ទ្រង់បើកមួយនូវមុខអ្នក ហើយគុមាននរណាអាចបិទវាបានឡើយ ពីព្រោះអ្នកមានកម្លាំងតិចតួច តែមានកាន់តាមពាក្យរបស់អញ ហើយមិនមានបដិសេធព្រះនាមអញឡើយ។ មើល អញនឹងផ្ទុះវិញពួកសាលាបុរេជុំនៃសាតាំង គឺពួកដែលនិយាយថាខ្លួនជាសាសន៍យូដា តម្លៃមិនទេ គឺកំពុងកុហក មើល អញនឹងផ្ទុះវិញពួកនោះមកក្រាបបង្គំទូលក្នុងមុខជើងអ្នក ហើយឲ្យពួកគេដឹងថា អញមានសុរាជ្យអ្នក។ ព្រោះអ្នកមានកាន់តាមព្រះបន្ទូលអំពីការអត់ធ្មត់របស់អញ នោះអញក៏នឹងរកស្វាអ្នកឲ្យរួចពីម៉ោងនៃការលុបបាត់ ដែលនឹងមកលើពិភពលោកទាំងមូល ដើម្បីបិទបងប្អូនមើលអស់អ្នកដែលរស់នៅលើផែនដី។ មើល អញមកដាក់ហើយ៖ ចូរកាន់ឲ្យជាប់នូវអ្វីដែលអ្នកមាន ដើម្បីកុំឲ្យនរណាមកយកមករបស់អ្នកបាន។ អ្នកណាដែលឈ្នះ អញនឹងផ្ទុះវិញគេជាសាសន៍យូដាដែលក្នុងព្រះវិហារនៃព្រះរបស់អញ ហើយគេនឹងមិនចេញទៅក្រៅទៀតឡើយ ហើយអញនឹងសរសេរលើគេនូវព្រះនាមនៃព្រះរបស់អញ និងឈ្មោះក្រុមនៃព្រះរបស់អញ

គឺយល់សាទ្ធិមថុមី ដលៃចុះមកពីសុថានស្កត៍ ពីពុរៈរបស់អញ្ចៈ
ហើយអញនឹងសរសេរលើតន្ត្រីពុរៈនាមថុមីរបស់អញ្ចៈវិរណៈ ៣៧-១២។

កិច្ចដលៃភាគរូបមានបុរាណនិយម «កូនសំរោបសំដី»
ហើយនៃកូនសំរោបបុរាណនិយមក្នុងកិច្ចដលៃភាគរូបមានបុរាណ ពួកគេមានបុរាណនិយម
ព្រះរាជបុត្ររបស់ដើម ដលៃជាតំណាង កូនសំរោបដើមដើមដើម
នៃគោលការណ៍ព្រះរាជបុត្រ គឺជាដើម និងជាចុង។
កូនសំរោបនោះតំណាងឲ្យវិធីសាស្ត្រនៃ «historicism»។
នៃកូនសំរោបដើមដើមដើមដើមដើមដើមដើមដើម
នៃចុងបញ្ចប់នៃវិស័យសាស្ត្រ
អនុក្រឹត្យព្រះរាជបុត្រនៃព្រះបន្ទូលទំនាយកូនសំរោប គឺជាកូនសំរោបនោះ។
នៃកូនសំរោបដើមដើមដើមដើមដើមដើមដើមដើម
វិស័យដើម ដើមដើម គួរមានបុរាណនិយមនោះ។ នៃកូនសំរោបបុរាណនិយមទាំងពីរនោះ
ព្រះគ្រីស្ទមានទំនាក់ទំនងជាមួយជនជាតិយូដាដែលគិតថាខ្លួនជាកូនចៅរបស់អ្នកបង្កើន
ប៉ុន្តែពួកគេមិនមែននោះទេ។
ដើមដើមមានទំនាក់ទំនងជាមួយពួកយូដាដែលគិតថាខ្លួនជាជនជាតិយូដាខាងវិញ្ញាណ
ប៉ុន្តែមិនមែននោះទេ។

អ្នកណាដែលមានតួចៀក
សូមឲ្យឆ្លាក់សុគាប់អ៊ីដលៃពុរវិញញាណមានពុរៈបនុទូលដល់កុរុមជំនុំទាំងឡាយ។ វិរណៈ
៣:១៣។

ឡឌីស មានន័យថា បុរាណជនដលៃក្បវហានិនិច្ចន័យ ហើយពួកឡឌីស គឺជាពួកយូដានៅសម័យពុរៈគុរិសុទ ទីបំផុតហានទទួលការិនិច្ចន័យនោះឆុនាំ 70 គ.ស. ក្នុងការបំផុលាញក្បវងយូសាឡីម។

ការិនិច្ចន័យចុងក្រោយលើប្បកស្ថេតង់ដលៃហានបោះបង់ជំនឿ កំរិតឡឌីសនៅក្នុងវិបត្តិគិនចៃហាប់ថុងអោទិតុយ ប៉ុន្តែកញ្ចកគហោនជួបការិនិច្ចន័យរបស់ ឧលួននោះពលេដលៃពួកគហោនបដិសធនាររបស់ទេវតាទីមួយ នៅនិទាយរដូវ ឆុនាំ 1844 ហើយបន្ទាប់មកក្បវហានបុរកាសដោយពុរៈថាជាកូនសុរិរបស់ហាបឡន។

ពួកប្បកស្ថេតង់ដលៃហានដួលរលំទាំងនោះ ជាគំរូគំណាងឲ្យអាងរនេទីសលូឌីស នៅថុងចុងក្រោយនៃការិនិច្ចន័យសិរីបសុរ។

គឺឡាននេះ យើងមានពិនិត្យឡើងវិញជាសារសំខាន់នូវវិធីផ្សេងៗជាច្រើន ដដែលក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈអាចត្រូវបានយល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវថាជាវិធីមិត្តភាពព្រះពុទ្ធបរិយាករណ៍ ហើយបន្ទាប់មកត្រូវបានអនុវត្តតាមន័យព្រះពុទ្ធបរិយាករណ៍។ ប៉ុន្តែ ក្រុមជំនុំទាំងនោះត្រូវបានយល់ និងអនុវត្ត នៅក្នុងបរិបទនៃក្របខណ្ឌព្រះពុទ្ធបរិយាករណ៍ «ដដែលត្រូវបានប្រគល់ឲ្យយើងដោយអំណាចខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត»។

សារទាំងឡាយទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ គឺជាសារដដែលបានប្រទានដល់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ ដដែលមានស្រាប់នៃពេលឃ្លីហ្វានកត់ត្រាសារទាំងនោះ។

សារទាំងឡាយទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ ផ្តល់សេចក្តីណែនាំ និងការព្យាបាលសម្រាប់ក្រុមជំនុំទាំងអស់ទូទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ។

សារទាំងឡាយទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ ផ្តល់សេចក្តីណែនាំ និងការព្យាបាលសម្រាប់គ្រិស្តស៍ទូទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ក្រុមជំនុំទាំងប្រាំពីរ

តំណាងឲ្យបុរេតុតិសាស្ត្រនៃសាសនាគ្រិស្ត ចាប់តាំងពីសម័យសាវក
រហូតដល់ចុងបញ្ចប់នៃលោកីយ។ ក្រុមជំនុំទាំងបួនពីរ
តំណាងឲ្យបុរេតុតិសាស្ត្ររបស់អ៊ីស្លាមដែលបុរាណ ចាប់តាំងពីសម័យម៉ូសេ
រហូតដល់ការបំផុសព្រឹត្តិការណ៍យូស៊ីប នៅឆ្នាំ 70 គ.ស។ ក្រុមជំនុំទាំងបួនពីរ
អាចត្រូវបានសម្គាល់ និងយកមកអនុវត្តបាន
ដោយកំណត់សច្ចក្តីខុសបុលកែតម្រូវរវាងក្រុមជំនុំបួនដំបូង និងបីចុងក្រោយ។

ក្នុងចំណោមការអនុវត្តទំនាយផ្សេងៗទាំងបួនមួយដែលយើងកំពុងកំណត់អត្តសញ្ញាណ
នោះការអនុវត្តដូចគ្នាទាំងនោះក៏ត្រូវបានតំណាងនៅក្នុងតួរទាំងបួនពីរផងដែរ។
យើងនឹងពិភាក្សាអំពីសច្ចក្តីពិតទាំងនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។